

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

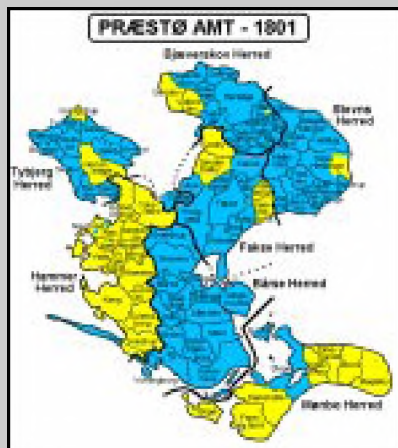
Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

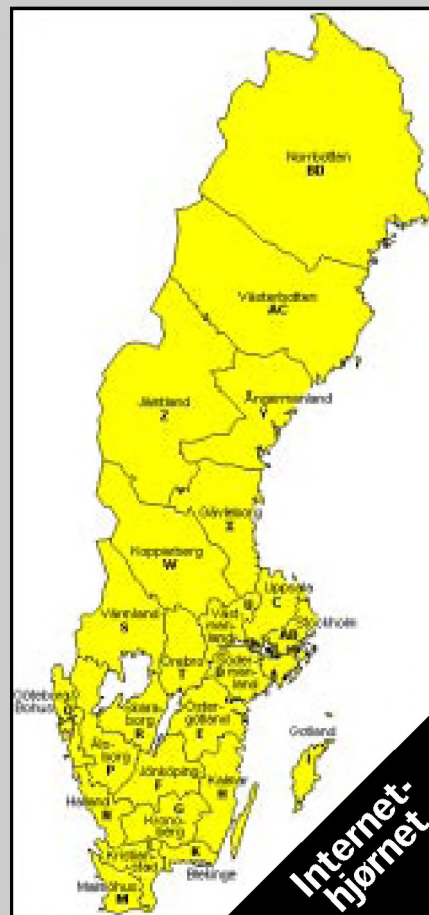
Slægt & Data

14. årgang nr. 4 / 2000

Status for
Projekt 1801
&
Noget om
folketællingers
pålidelighed

Læs side: 10 & 11

Slægtsforskning i
Sverige Læs side: 20

Etisk uredelighed
- en beretning fra
det virkelige liv

Læs side: 30

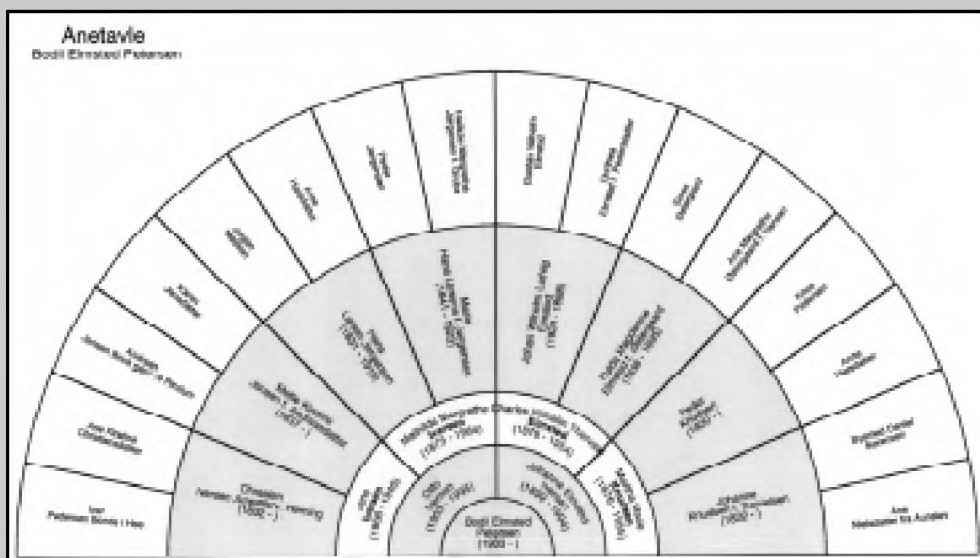

På sporet efter Morten Hull
pramdragerens søn

Læs side: 12

Erfaringer med
slægtsforsknings-
programmet
Reunion til
Macintosh

Læs side: 4

Udgives af DIS-Danmark

Databehandling i Slægtsforskning
E-mail: admin@dis-danmark.dk
www.dis-danmark.dk

Adresseændringer meddeles til:

Kasserer:
Werner Wittekind
Rudersdalvej 114
2840 Holte
Tlf. 45 41 43 15
e-mail: comptabl@post2.tele.dk

Redaktør:

Hanne Marie Rud
Thøger Larsens Allé 48
2750 Ballerup
Tlf. 44 66 17 04
e-mail: Hanne@Rud.net

Trykkeri: Grafisk Data Center
Trykplag: 2.800 eksemplarer.
Redigering: Katrine Rud

Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning. Artikler uden forfatterangivelse kan betragtes som foreningsstof. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret, indsendt materiale og forbeholder sig ret til redigering af tilsendte artikler. Eftertryk er tilladt efter aftale med redaktionen. Det skal forsynes med tydelig kildeangivelse og med tilsendelse af det aftrykte.

Bladet udkommer 4 gange årligt.

Deadline: Udkommer:

1. februar	marts
1. maj	juni
1. august	september
1. november	december

Bladet sendes gratis til medlemmer af DIS-Danmark.

Medlemskontingent i 2001: 125 kr.
Løssalg pris: 35,00 kr. pr. nr.
Girokonto: 501-2058

ISSN 0903-6172

Indhold i nr. 4 / 2000

- 3 Kalenderen
- 4 Kalenderen fortsat
- 5 Reunion får 5 æbler i Mac World
- 10 Projekt 1801
- 11 Lidt statistik. Noget om pålidelighed i FT 1787
- 12 På sporet af Morten
- 14 Om pramdragerens søn Morten Hull
- 16 Bibliotekernes verden på Internettet
- 18 Slægtsforskning på PC - en skuffelse
- 19 Støttepuljen
- 20 InternetHjørnet: Internet slægtsforskning i Sverige
- 22 FamDex og GEDCOMP. „Medlem til medlem“
- 23 Nye muligheder i folkeregistrene
- 25 Læsekredsen
- 26 Lov om behandling af personoplysninger
- 30 Etisk uredelighed

DIS-Danmark: BESTYRELSEN

Svend-Erik Christiansen, (formand) Hvedebjergvej 24, 8220 Brabrand.
Tlf. 86 25 22 52 sec@forum.dk

Erik Kann, (næstfdm.+nord.repr.+redaktion) Johan Jepsensvej 1, 2830 Virum.
Tlf. 45 85 18 02 dek@mobilixnet.dk

Arne Julin, (ekspedition) Hovedgaden 75, 4050 Skibby.
Tlf. 47 52 80 48 ccc28775@vip.cvbercityv.dk

Werner Wittekind, (kasserer) Rudersdalsvej 114, 2840 Holte.
Tlf. 45 41 43 15 comptabl@post2.tele.dk

Hanne Marie Rud, (redaktør) Thøger Larsens Allé 48, 2750 Ballerup.
Tlf. 44 66 17 04 Hanne@Rud.net

Jens Verner Nielsen, (sekretær) Bagergyden 1, Høruphav, 6470 Sydals.
Tlf. 74 41 55 80 jvn@post8.tele.dk

Ole Degn, Mellemhøjen 11, 8800 Viborg.
Tlf. 86 67 47 02 OD@lav.sa.dk

Ruben Højmark Jensen, Lucernevej 17, 4180 Sorø.
Tlf. 57 83 28 94 rubenhj@get2net.dk

Boris Reimann, H.J. Poulsens Allé 118, 5250 Odense SV.
Tlf. 66 17 28 40 boris@post5.tele.dk

Sorø

Lørdag d. 3. marts 2001 kl. 12.00 – 18.00

Mødested: Datalokalet, Frederiksberg skole, Smedeparken 1, 4180 Sorø.

Internettet og slægtsforskning, hvordan gør man ?

Slægtsforskningsprogrammer, hvordan vælger man sådan ét ?

Mødet er arrangeret i samarbejde med Slægtshistorisk Forening, Vestsjælland og DIS-Danmark med følgende program:

12.00 Velkomst

12.15 Internettet og slægtsforskning, hvordan gør man?

Gennem en række konkrete eksempler opstilles i dette foredrag en art generel metode, der med fordel kan anvendes ved brugen af internettet til slægtsforskning.

Fuldmægtig ved Statens Øjenklinik *Erik Kann*.

13.00 Internetcaféen er åben for søgninger.

14.00 Kaffepause

14.15 Slægtsforskningsprogrammer, hvordan vælger man sådan ét ? For mange er det stadig meget vanskeligt at finde ud af, hvilket edb-program, man skal vælge til sin slægtsforskning. Og i grunden er der ikke noget at sige til det, for det er svært – men ikke umuligt. Foredraget gennemgår de vigtigste af de ting, man bør tage hensyn til ved valget af ”det eneste ene!”. Fuldmægtig ved Statens Øjenklinik *Erik Kann*.

15.00 Internetcaféen er åben for arbejde med forskellige slægtsforskningsprogrammer og/eller søgninger på internettet. *Anna Margrethe Krogh-Thomsen* vil være tilstede og kan, såfremt det ønskes, overtales til en gennemgang af mormonernes database samt slægtsforskningsprogrammet Ancestral Quest (AQ).

18.00 Afslutning.

Tilmelding nødvendig da der er et begrænset antal pladser.

Tilmelding til: Ruben Højmark, tlf. 57 83 28 94 eller e-mail rubenhj@get2net.dk

Holte

DROP IN: Søllerød Sognegård , Søllerødvej 13, 2840 Holte

Lørdag 24. februar 2001 kl. 13.00 - 17.00

Lørdag 28. april 2001 kl. 13.00 - 17.00

Lørdag 29. september 2001 kl. 13.00 - 17.00

Lørdag 24. november 2001 kl. 13.00 - 17.00

Her er det altid foredrag og hygge, det drejer sig om. Følgende emner er på beddingen:

Straffesager, tiden før folketællinger, godsarkivernes indhold og vores juleafslutning.

Ingen tilmeldingspligt - men pga. indkøb er det praktisk at vide, hvor mange der kommer.

CAFE @: Øverødvej 76, 2840 Holte

Her har vi 28 PC'er til rådighed, og der vil foregå „undervisning“.

18. marts 2001 er foreløbig bestilt til undervisning.

BK5 bliver et af emnerne - de andre bliver efter jeres tilmelding og ønsker.

Tilmelding nødvendig. Bliver du alligevel forhindret, så husk at melde afbud.

Werner Wittekind, tlf. 45 41 43 15 eller e-mail comptabl@post2.tele.dk

Mailing-liste

For altid at være på forkant har jeg lavet en mailingsliste, så jeg kan sende nyhederne om møder mm. ud til jer. I kan også se nyhederne på hjemmesiden www.dis-danmark.dk ved kalenderen.

Tilmeld jer mailing-listen på comptabl@post2.tele.dk

Brugermøder for kildeindtastere og korrekturlæsere

Roskilde

Lørdag den 10. februar 2001 kl. 13.30

Sted: Helligkorsvej 5, lokale 344, 4000 Roskilde

- * Status for kildeindtastningprojektet
- * Brug af WinKip
- * Korrekturlæsning

Kaj Ørhøj, Hans Martin Laustsen og Otto Chr. Thygesen

max: 25 deltagere

Tilmelding til: Hans Martin Laustsen, tlf. 98 66 61 88 eller laustsen@post2.tele.dk

Aalborg

Mandag d. 19. februar 2001 kl. 19.30

Sted: Vestbyens bibliotek, Dannebrogsgade 44, 9000 Aalborg.

I samarbejde med Slægtshistorisk Forening for Aalborg-egnen.

- * Status for kildeindtastningprojektet
- * Brug af WinKip
- * Korrekturlæsning

Hans Martin Laustsen og Finn Jelstrup. **Ingen Tilmelding**

Jylland

Vi efterlyser stadig DIS-medlemmer, som vil være med til at arrangere medlemsmøder i Jylland eller blot i en del af Jylland. Foreningen har midlerne til dækning af udgifterne herved, men mangler hjælpende hænder. Efterlysningen i Slægt & Data, 2000/2 og efterfølgende i et nyhedsbrev har indtil videre kun givet en enkelt henvendelse.

Kontakt: Knud Aagaard. Tlf. 86 95 15 86. Mail: kaagaard@post3.tele.dk
Svend-Erik Christiansen. Tlf. 86 252 252. Mail: sec@forum.dk

Redaktionen har ordet

Så blev det atter tiden, hvor Slægt & Data "nr. 4" skal ud til medlemmerne.

Som sædvanligt har det været hektisk og (lidt) stressende. Lidt mere denne gang end ellers. Sagen er, at der ved deadline kun var indløbet en ganske lille mængde af materiale. Heldigvis stillede Lars Deleuran velvilligt op og hjalp os i noden.

Alligevel har det været nødvendigt for redaktionen selv at gribe pennen. Det er ikke med vores gode vilje, at der står ét bestemt navn ved så mange indlæg i dette blad, men det var ganske enkelt nødvendigt, hvis vi ikke skulle udkomme med kun 24 sider!

Der er eksperimenteret lidt med indholdet af dette blad. Lars Deleurans artikel er i sig selv et udtryk herfor: Der er meget "ren" slægtsforskning i den.

Men vi fandt alligevel, at der også i artiklen var en nyttig (og velkrevet) praktisk gennemgang af arbejdet med litteratursøgning via Internettet.

Og så er der alt lovstoffet! Ikke særlig spændende vil nogen måske sige. Men særdeles vigtigt at have kendskab til!

Det lille indlæg af H. Due-Hansen om korrekturlæsningen af folketællingerne er tankevækkende. Vi vil meget opfordre læserne til komme med kommentarer, praktiske eksempler på noget tilsvarende eller det modsatte.

Eksperimenter eller ej: Vi håber, vore læsere kan lide bladet.

Så er der vist kun tilbage at ønske rigtig glædelig jul og godt nytår.

Hanne og Erik

Sven Aage Petersen

Syderholmen 6
9800 Hjørring
tlf. 98 92 33 30
svenap@has.dk

I fem år har jeg gjort erfaringer med slægtsforskningsprogrammet Reunion til Macintosh.

I det følgende beskrives programmets mange muligheder i den nyeste version 7 ud fra målsætningen, at et brugervenligt program skal kunne registrere, systematisere og ikke mindst formidle slægtens fortællinger - også til kommende generationer i multimedie udgaver.

Hvorfor vente indtil en omfattende slægtsbog kan udsendes?

I artiklen er eksempler på, hvordan man ved mærkedage kan formidle udvalgte, relevante oplysninger om slægtens historier på papir, i elektronisk form på nettet eller på CD.

Brugere af Macintosh blev for år siden anset for sekteriske, da Appel var en truet æblesort. Men situationen er ændret. Med de nye iMac-modeller er mistroen vendt til sympati.

Diskussionen om Mac'ler og IBM-maskinernes fordele og ulemper bredte sig fra universiteterne og den grafiske branche til de stadig flere almindelige brugere, som ønsker programmer, der kan lidt mere.

Uden på nogen måde at ville bære

Reunion får 5 æbler i Mac World

brænde til en ny fundamentalistisk religionskrig mellem Mac-brugere og DOS-fanatikere, har jeg konstateret, at adskillige velorienterede artikel-skrivere - også i Slægt & Data - anskuer verden primært ud fra et Windows synspunkt.

Majoriseringen skyldes, at kun én ud af ti computere er en Mac, og man må selv gøre noget for at opsøge programmer til det brugervenlige Apple-interface. Det siges af og til, at Macintosh-plattformen med Apple's koncept er så indlysende, at selv et barn kan betjene teknikken med mus, menuer, rullegardiner og dokumenter i flere vinduer fremme på samme tid. Den nemme betjening betyder ikke, at programmerne har få muligheder. Tværtimod. Reunion til slægtsforskning er let at gå til og har mange raffinerede værktøjer.

DIS-Danmarks Mac testudvalg giver gode råd.

Må jeg præsentere mig som loyal bruger af Macintosh siden 1990. Efter en kort flirt med det svenske slægtsprogram DISGEN, har det amerikanske Reunion fulgt mig fra 1995 i versionerne 5.0, 6.0 og 7.0.

Jeg blev af Knud Højrup fra DIS-Danmarks Mac-testudvalg gjort opmærksom på Reunion. Han sendte mig en demo-version sammen med andre demoer og en fortegnelse over 24 Mac-programmer, de fleste amerikanske og flere bygget op med tunge styresystemer som det svenske DISGEN.

Reunion er et valg, jeg ikke har fortrudt, da programmet er yderst brugervenligt og fleksibelt. Det er gennemprøvet, udviklet af en erfaren slægtsforsker og bygget, så den enkelte bruger kan tilpasse det eget behov.

Reunion fås også i en tillempet Windows-udgave med titlen „Generations“. Jeg har ikke prøvet program-

met, hverken udgaven „For beginners“ eller versionen med alle features. Læs selv om „Generations“ på firmaet Heritage's hjemmeside. Se adressen efter artiklen.

Integreret med internettet

Reunion 7 er i den ægte Mac-udgave et program, der drager fuld nytte af Apple's styresystem og er integreret med internettets mange muligheder.

Med Reunion 7 på skærmen behøver man ikke en manual ved hånden. Den findes og kan hentes fra nettet, ligesom udmærkede hjælpemenuer kan kaldes frem.

Programmet kan også bruges uden opkobling til nettet. Reunion 7 leveres på CD med alle applikationer, blandt andet flere forskellige ane- og efterslægtstavler, quick reference card og den grundige manual, der er bygget logisk op med illustrerende eksempler.

Familiekortet giver overblik

Min egen karriere som indsamler af slægtens data og minder begyndte inden computeren gjorde registrering, sortering og udskrift af slægtsdata til en leg. Dengang skrev jeg kartotekskort og udfyldte fortrykte slægtstavler.

At flytte mine data ind i Reunion var intet problem. Når man åbner programmet, kommer et kartotekskort med plads til en familie frem. På venstre halvdel indtaster man mandens data, på højre side konens. Har familien børn, placeres de nederst på kortet. Mandens og konens forældre tages ind øverst på kortet i felter, der også er knapper.

Med museklik på en af personerne øverst eller nederst på familiekortene skifter skærbilledet, så et nyt kort kommer frem.

Det er således let at bevæge sig

bagud i slægten eller frem i tid. Med find-funktionen kan man søge efter detaljerede oplysninger om personer i kartoteket. En nyttig funktion, når man har hundredvis af personer, stednavne, datoer og begivenheder noteret i basen.

Hvert enkelt familiekort har felter til data som fødsel, dåb, bryllup, uddannelse, erhverv, død eller hvad man ønsker at oprette som datafelter. Også noter, billeder, korte film og lydglimt kan hæftes til Reunions familiekort.

Et familiekort udfyldes med person-par, også papirløse, eller med en enkelt af vor tids voksende antal singler. Også børnene kan sættes ind med deres relationer i forhold til en eller flere forældre, „pap-forældre“ eller den familiegruppe, hvor de hører til.

Også før i tiden var børn opdelt i kuld, og for det meste vil man lade programmet sortere børn efter alder. Problemer opstår først, når par af samme køn skal registreres. Selv i God's own country er der ikke taget højde for den situation - endnu.

For det meste vil man begynde at udarbejde sit slægtsprogram med ens

Et familiekort er som et kartoteks-kort. I felterne skrives informationer om familiens medlemmer. De to store felter i midten viser et parforhold - her et ægtepar gift omkring 1876.

Deres forældre tastes ind overst og børn nederst på kortet. Dermed er nye kort oprettet og forbundet. Personer med flere ægtefæller får et kartoteks-kort for hvert parforhold, og børn i flere kuld er ingen hindring - indtastningsmæssigt set.

Familiekortet er kun som „toppen af isbjerget“. Med et museklik på et af felterne åbnes et nyt kort med rimelig plads til flere informationer. På disse pop-up-kort skrives noter, livshistorier, kildehenvisninger, bemærkninger og ideer til yderlig research, henvisninger til billeder, lyd og filmklip.

Sker det, man får en person forkert placeret, går indtastninger ikke tabt. Data kan klippes fra kortet, lægges i skuffen og senere klistres ind, hvor de hører hjemme.

egen familie og indtaste andre kort tilbage i tiden, så slægtens linier bliver lagt ind kædet sammen som blodets bånd i meningsfulde rækker af kort.

Metaforen med kortene som grundelementer gør navigation enkel, anskuelig og konsekvent. Vil man skrive et notat om en person eller en livshistorie, er der plads til uddybende tekster, som også kan importeres fra andre medier som tekst, billede eller lyd.

Familiekort og udskrift af slægtstavler eller slægtsbog er integreret

Reunion kan sortere og systematisere data. Programmet kan beregne kalenderoplysninger og reagerer, når urealistiske data tastes ind. Også indeks, skemaer med oversigter og tidslinier udarbejder programmet automatisk.

Det er således nemt at sammenligne persondata, udskrive oversigtstavler, adresselister og sortere kartotekets indhold eller dele heraf. Fra familiekortene kan man vælge at få flere eller færre oplysninger med i oversigter, på slægtstavler eller i rapporter.

Programmet beregner også slægtsforhold ud fra en valgt person. Ønsker man at benytte denne funktion, vælges en stamperson, og ud fra denne proband får medlemmer af familie og slægt betegnelser som mor/far, farmor/farfar, mormor/morfar,

grand- og grandgrandfarfar osv.

Mit ene barnebarn har en GGGGGGGGGGfarfar, en norsk gårdbruger, som i 1500-tallet var en af slægtens trævlerodder. Selv har jeg en 13G farfar, kammersvend hos kong Hans' dronning, Christine, men man skal ikke laste kammersvenden min herkomst.

Måske skal jeg lægge en del af slægtens data ud på en hjemmeside. Denne funktion er også integreret i Reunion 7.

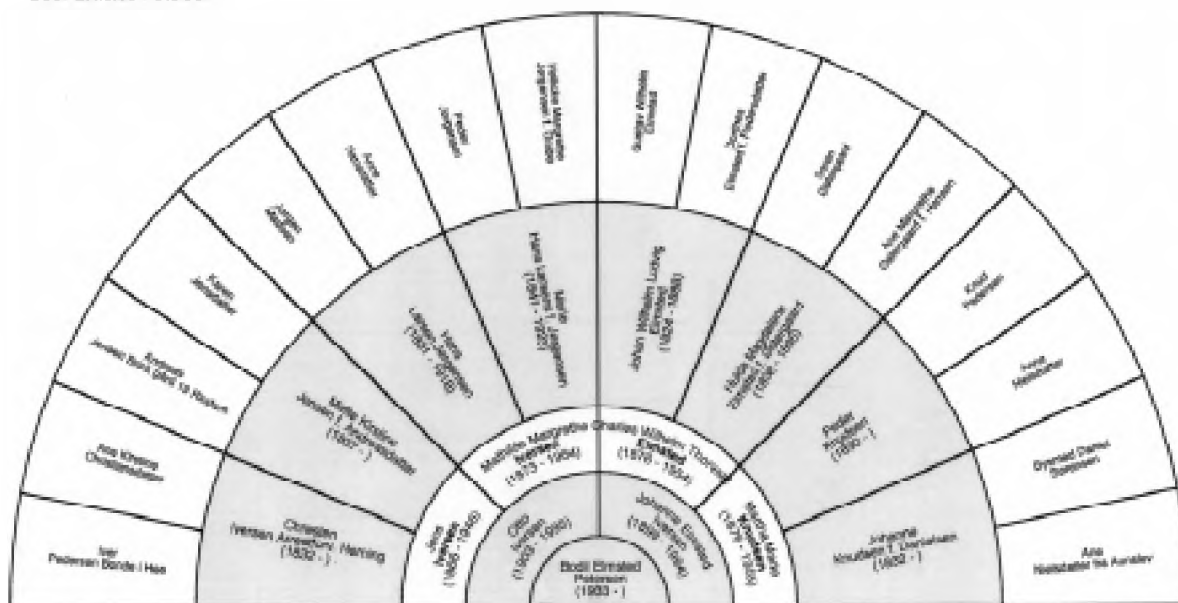
Det sker, at man arbejder med flere slægter uden indbyrdes sammenhænge. Så er det hensigtsmæssigt at oprette et nyt kartotek som en ny fil i mappen, hvor programmet Reunion med tilhørende værktøj er samlet.

Slægtstavler med få eller mange oplysninger?

De fleste slægtsforskere vil gerne dokumentere indsamlede resultater i rapporter med ane- og efterslægtstavler, tekster og billeder, der „følger slægtens spor i stort og småt“.

Formidlingen er et stort og tidskrævende arbejde, især når man i en årrække har indsamlet mange oplysninger om slægtens personer. Problemet er at ordne og vise den genealogiske information på en anskuelig måde. Et af Reunions fortrin er, at programmet er en udmærket formidler af slægtskartotekets indhold og databasens oversigter, billeder og tavler.

Gustav Wilhelm Elmsted 1798 - 1842		Søren Østergaard 1814 -	
Dorthea Elmsted f. Pedersen 1780 -		Ane Margaretha Østergaard f. Hansen 1818 -	
o. 1876			
Johan Wilhelm Ludvig Elmsted		Hulda Margdalene Elmsted f. Østergaard	
Født	3 sep 1824 København	Født	21 feb 1838 København
Død	8 nov 1888 Alder: 64	Død	28 jan 1906 Århus Alder: 68
Arb.	Tobaksarbejder, arb.mænd	Arb.	
Udd.		Udd.	
Ægt.		Ægt.	
Noter	Født i ægteskab? Bopst: Østerbro	Noter	
ID: 79	11 okt 1998 Markov	ID: 80	11 okt 1998 Markov
Peter Johan		Charles Wilhelm Thors	

Anetræer og efterslægtstavler med op til 99 generationer kan bygges op som vandfalds-modeller, som træer i bred- eller højdeformat eller som skemaer, hvor generationerne har forskellige farver. På skærmen redigeres tekster i kasser og rubrikker, man kan flytte, og teksterne kan varieres med forskellige skrifter, farver og indsættes i flotte rammer. Som en nyhed har Reunion 7 en anetavle i vifteformat. I artiklen beskrives, hvordan slægtstavler er integreret med familiekort, og hvordan tekster og tavler kan skrives ud og redigeres i tekstbehandlingsprogrammer.

Programmets grafiske kvaliteter viser sig, når man fremstiller en slægtstavle til et bestemt formål.

Først vælges de data og den tavle, modtageren har brug for. Anetavler kan udformes i en kaskade-model eller som et træ med kasser til hver familie. Layoutet kan ændres, så den valgte proband placeres til venstre eller øverst på tavlen. En nyhed i seneste version, Reunion 7, er en anetavle i vifteform, hvor probanden er i viftens center og anerne i cirkler ud fra midten.

Programmet har efterslægtstavler i flere udgaver. En tavle med tidslinier kan opstilles med udvalgte personer. Måske ønskes en speciel tavle, der viser nogle indbyrdes slægtsforhold. Først markeres de personer, der skal med på tavlen. Derefter vælges de data, man ønsker enten som en anetavle, en efterslægtstavle eller en tidsliniemodell, man selv kan manipulere med.

Kort sagt: Kasser med navne og data kan flyttes på tavlen og få en hensigtsmæssig layout med forbindelseslinier, rammer og noter. Et museklik på en kasse i tavlen kalder familie-

kortet frem, så man kan ændre indholdet på både kort og tavle, mens man arbejder med slægtstavlen.

Med den direkte integration mellem tavle og kartotek undgår man at skulle lukke slægtstavlen ned for at åbne og finde et bestemt kartotekskort, for derefter at føre data over på tavlen. Undersøger man på en oversigtstavle slægtsforbindelser, kan man i samme arbejdsgang se detaljer på familiekortene.

Vil man indsamle nye oplysninger fra familiemedlemmer, kan kartotekets oversigter, ane- og efterslægtstavler skrives ud med tomme felter til at udfylde med de manglende data.

Inden en tavle skrives ud, kan resultatet vurderes på skærmen i en preview-udgave, som kan ændres og rettes til med overskrifter og noter. Der kan vælges skrifttyper, farver, skygger omkring kasserne og runde hjørner på rammerne.

Legetøj vil nogle mene, men også en mulighed for at præsentere meget store tavler i en flot grafik. Bedst formidling opnås, når tavlerne ikke overlæsses med data.

De små ting, der gør det let

Der er ikke plads i denne artikel til at beskrive alle de raffinerede værktøjer i Reunion, der gør selv komplicerede funktioner lette som lege. Et par eksempler skal dog med.

Det kan være et problem at anbringe nøjagtige kildehenvisninger om de indsamlede materialer i slægtskartoteket. I Reunion oprettes en liste med kilder, der knyttes til familiekortets data som en slags fodnoter. For eksempel kan sidetal i kirkebøger eller henvisninger til arkivsamlinger, avisklip, billeder m.m. anbringes på familiekortene.

Et andet raffinement er noter om personer. Der kan oprettes flere „notesbøger“ ved hver person på familiekortene. Og noter kan skjules. F. eks. kan fortrolige oplysninger om sygdomsforløb være nyttige for at forstå et livsforløb og til medicinsk forskning. De „skjulte“ data udskrives naturligvis ikke til uvedkommende.

Reunion kan lægge bogmærker og „flag“ for at markere steder, personer og begivenheder. Funktionen kan

sammenlignes med de lapper, man lægger i bøger ved sider, man vil vende tilbage til.

Trods de mange muligheder er programmet let at bruge. De indtastede slægtsdata ligger som på kort i et kartotek med noter og henvisninger og øverst på skærbilledet er som på de fleste Windows- og Mac-programmer en værktøjslinje med menuer og rullegardiner. Her er adgangen til at ændre og sortere for eksempel i de skemaer, man vil udskrive.

Reunion 7 udregner statistiske oplysninger. Som eksempel får jeg at vide, at jeg i mit 71. leveår kan forvente endnu en kvote på 13 leveår, statistisk set - forudsat jeg ikke ryger. En ryger har kun 10 år tilbage. Denne funktion kan dog slås fra, hvis det generer ens livskvalitet.

Kalenderfunktionen er også underholdende og nyttig. Eksempelvis viser en aldersrapport, at jeg er født en torsdag, gift en lørdag og min kone har født tre børn på henholdsvis en søndag, torsdag og lørdag. Den slags detaljer regner Reunion ud, også hvis personen levede længe før vor tid eller i en anden kalenderkultur. Dagene mellem 5. og 14. oktober 1582 vises ikke. Reunion ved, at datoerne aldrig har eksisteret. De blev sprunget over,

da de katolske lande udskiftede den julianske kalender med den gregorianske. Katolske forfædre født i de 10 dage har altså ingen fødselsdag, eller hvor blev de af?

I det protestantiske Danmark blev den gregorianske kalender først indført år 1700, og i de græsk-ortodokse lande først i 1900-tallet. Reunion hjælper med at omregne fra den jødiske kalender til den gregorianske og har et link til den russisk-ortodokse kirke i Washington, hvis man har ortodokse kalenderproblemer.

På familiekortene findes en ganske nyttig funktion. Man kan se, hvor længe en person har levet - også ved dåb, bryllup, barnefødsler m.v. Rart at vide, når der er tvivl om fertilitet, og der spørges efter mulige motiver for ægteskabelige forbindelser.

Fremtidens slægtsbog forbedres i nutiden

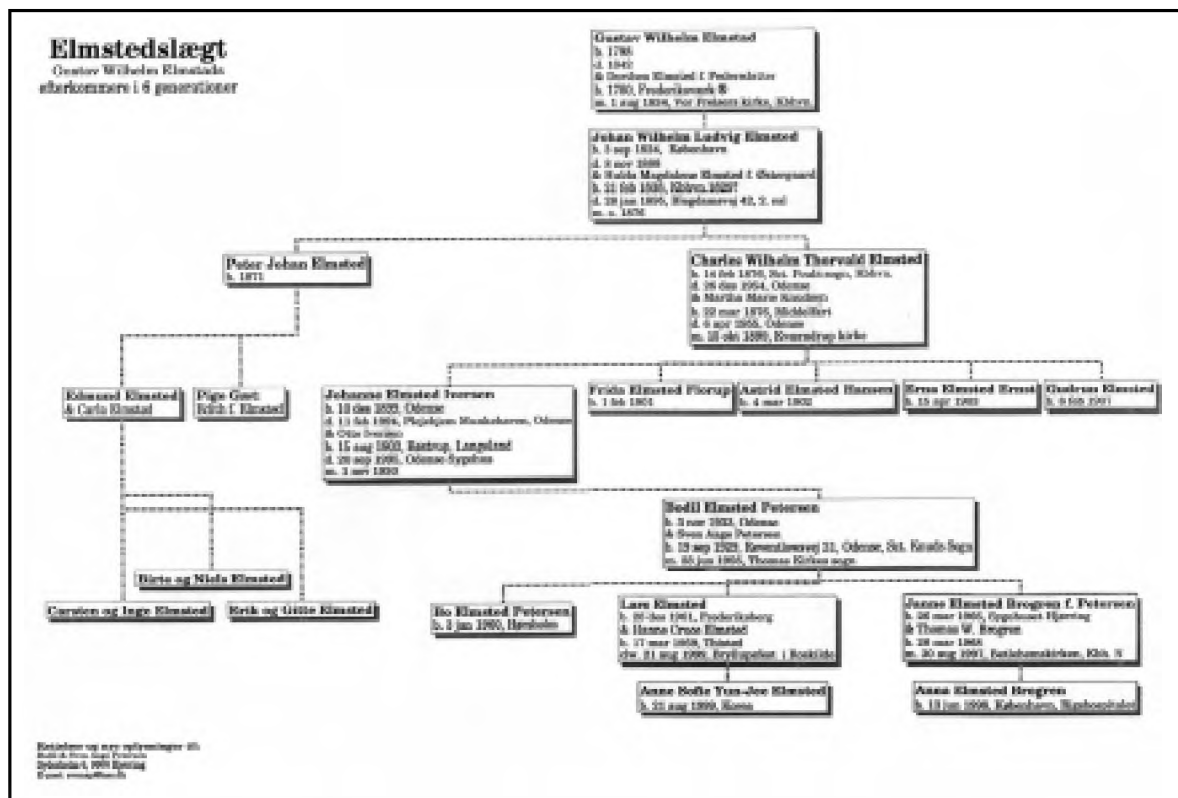
Den ultimative formidling af slægtsfortællingen er naturligvis at udgive hele materialet i en digerbog, der kan stå på reoler hos slægtens medlemmer nu og fremover. Tanken er sympatisk, idealistisk og for det meste urealistisk, hvis man erkender, at slægtens bog altid er ufærdig og under revision.

I stedet for at tilstræbe den fuldkomne slægtsbog er det muligt at offentliggøre udvalgte, relevante oplysninger på papir eller i elektronisk form på nettet eller CD. Med den integrerede opbygning er Reunion 7 et værktøj, der letter arbejdet. Man markerer de oplysninger, der skal med i rapporten, og programmet fremstiller slægtstavler, fødselsdagskalendere eller hvad man skulle ønske sig. På elektroniske medier kan lægges tekster, billeder, film- og lydoptagelser.

Slægtens fortællinger på nye medier

Nogle brugere vil fravælge de ikke-papirbundne muligheder. Sådan er situationen her og nu, men vi kan diskutere, om slægtsforskere generelt set er fikserede så meget i fortiden, at man lukker øjnene for de muligheder vore børn og børnebørn vil foretrække ?

Måske skal problemet ses i et overordnet perspektiv ud fra en definition, der lægger fast, at programmer til slægtsforskning primært er værktøjer, der hjælper med at registrere, opbevare, systematisere og formidle slægternes fortællinger til nutidens familier og deres efterkommere.

De fire funktioner - at være et brugervenligt redskab ved registrering, opbevaring, systematisering og formidling - er lige betydningsfulde. Med en god computer, netadgang, CD-ROM drev, scanner, printer og et program med egenskaber som Reunion 7 er det muligt at arbejde med slægtsdata og at informere og kommunikere i en visuel, overskuelig grafisk form.

Mindre kan gøre det, men skal kommende generationer have del i familiernes historier og slægtsfortællingen på en letforståelig måde, må illustrationer, tekster og oversigter integreres - gerne som et multimedieprogram.

Flere mindre slægtsbøger ved mærkedage

Med Reunion kan man gå de første skridt som formidler og udgive mindre slægtsrapporter ved lejligheder, hvor interessen er der.

Ved et bryllup i familien fik jeg fra brudens og gommens familier samlet, hvad der lå af billeder og generelle oplysninger om den nye families forfædre. Der var fotos, attester, avisudklip og uventet kom en norsk bog, glemt i en reol, med en interessant slægtlinie fra 1573. Samlet på 50 sider fik brudeparret deres egen slægtsbog i papirudgave.

Det er overkommeligt at samle og udarbejde en slægtsbog i et ringbind eller et hæfte med fast ryg. Med Reunion kan man flytte tekster og oversigter fra kartoteket over i ens eget tekstbehandlingsprogram. Her kan tekster placeres i en layout med historier i overskuelige afsnit. Bogen illustreres med billeder, gamle kort, ane- og efterslægtstavler, udvalgte oplysninger, der giver et alsidigt billede af personer, steder, begivenheder og livshistorier.

Ved en barnedåb i familien fik jeg fra slægtninge et materiale, der viser slægtens spor. Interessant var, at det seneste århundredes mobilitet fra land til by, fra industri til service- og informationsvirksomhed, fra land til land blev knyttet til personer, vi er i slægt med. Hæftets titel var naturligvis „Fra plov til computer“.

Et nyttigt og underholdende program

At forske slægtens spor kan føre til, at vi ser vor egen lille historie i den store, og med Reunion ligger de grundlæggende informationer i programmet klar til at formidle.

Mine erfaringer med Reunion falder sammen med, hvad programmets forfatter Frank Leister udtrykker i sin velkomst til nye brugere: „Reunion er et raffineret program - et program du kan 'grow into'. Du lærer det nærmere at kende, mens du bruger det. Jeg håber, du vil finde programmet lige så underholdende og nyttigt som det er at arbejde med og lære af for tiden“.

Andre programmer har tilsvarende eller lignende værktøjer. Når jeg er begejstret for Reunion 7, skyldes det de raffineringer, der viser, at Frank Leister er en erfaren slægtsforsker, som kan løse praktiske problemer i dialog med brugerne. Hans specialfirma har naturligvis en lettilgængelig hjemmeside, et elektronisk nyhedsbrev, teknisk support og en åben brevkasse. Se adressen efter artiklen.

Oversættelsesfil til dansk mangler

Reunion kan importere og eksportere GEDCOM filer, tekster, billeder og lyde. For nogle brugere kan det være problematisk, at programmet har engelske tekster. Oversættelse kræver en „Alternative Ressource File“, der lægges i Reunion-mappen som en „plug-in“ uden at ændre i filer med slægtens data.

Jeg har prøvet en sådan oversættelsesfil med norsk tekst, så knapper, rullemenuer og hjælpevinduer fik norske tekster. Det er endnu ikke lykkedes mig at skrive eller få fingre i en dansk oversættelsesfil. **Hvem kan hjælpe?**

Indtil videre kan engelske ord dukke op i mine danske tekster. Problemet kan løses med en „find og erstat“-udrensning, så en ægtefælle ikke bliver kaldt „spouse“ og søskende „siblings“.

Vil du prøve Reunion, kan en demo af den nyeste version 7 hentes på nettet fra Leister Production i USA.

At købe programmet med alt tilbehør koster omkring 99 USD afhængig af forhandlerens prispolitik. Upgrades fra Leister Production fås for 59.95 USD incl. forsendelse. Reunion 7.0 kan uden problemer bestilles og betales via internet. Opdateringer fra nettet er gratis.

I Sverige forhandles Reunion af firmaet Gensoft. Med moms er de svenske priser større end de amerikanske. Med den nuværende høje dollarkurs er Reunion 7 et køb i 8-900 kroner klassen. Ressourcefilerne findes på den svenske hjemmeside.

Et program, man kan ændre og udvikle

Hvem tør tale om det perfekte genealogi-program? Det findes ikke, for brugernes behov er forskellige. Selv foretrækker jeg et program med funktioner, man kan ændre og udvikle.

I denne kategori er Reunion et godt valg. Det amerikanske tidsskrift Mac World Home giver op til 5 „æbler“, når programmer til Macintosh computers bliver vurderet. Reunion 7.0 fik alle 5 „æbler“. Altså et program i Rolls-Royce klassen.

Sven Aage Petersen

Få mere at vide på adresserne:

<http://www.LeisterPro.com/>

<http://www.gensoft.se/>

<http://www.heritagequest.com/genealogy/software/>

Projekt 1801

Som nævnt i forrige nummer af Slægt & Data er der en lang række frivillige kildeindtastere, som i dette efterår arbejder på at få færdigindtastet folketællingen 1801. Det er tanken, at dette arbejde skal være afsluttet til 200 års dagen for tællingens gennemførelse, dvs. til 1. februar 2001.

Denne noget vilde plan blev søsat i slutningen af maj i år - altså faktisk kun for 6 måneder siden og endda midt i sommerens tomgangsperiode.

Danmark havde i 1801 ca. 1.775 sogne, og ved søsætningen var „kun“ ca. 900 sogne af disse blevet indtastet. Det svarer til omtrent 50% af befolkningen. Derudover var ca. 220 sogne ved at blive indtastede, mens ca. 650 sognes 1801-tællinger var urørte.

Dansk Data Arkiv (DDA) i Odense er opsamlingsstedet, og arkivet modtager en kopi af de indtastede tællinger. DDA færdigbehandler og sammenlægger de registrerede folketællinger. Efterfølgende bliver tællingerne bl.a. gjort søgbare for alle på Internettet.

Status pr. 1. december 2000

Siden maj måned er det gået meget stærkt med reservationer og indtastninger, og i begyndelsen af november blev de sidste ledige sogne „solgt“.

Ifølge de nyeste tal pr. 1. december 2000 er nu 1.393 sogne færdigindtastede, og de resterende ca. 400 sogne er undervejs. Det betyder, at 75% af hele 1801-tællingen nu er indtastet.

Manglende korrekturlæsning

Det har været tilstræbt, at der bliver læst korrektur på de indtastede 1801-tællinger, inden DDA registrerer dem, men det har været svært at få organiseret korrekturlæsningerne, da vi sidder mere eller mindre uafhængigt af hinanden og indtaster.

Mange af de ældste indtastninger er der ikke læst korrektur på. Blandt de 1.393 afleverede 1801-tællinger mangler således korrekturlæsning af ca. 475 eller godt 1/3.

Der vil uundgåeligt blive lavet læse- og indtastningsfejl, og en korrekturlæsning vil utvivlsomt fange en stor del af disse, men der vil ganske sikkert også derefter være nogle fejl tilbage.

Vi skal her være opmærksomme på, at nogle fejl er af mindre betydning end andre, ligesom begrebet fortolkning uvilkårligt kommer ind i billedet. Vi løser ikke alle problemer ved blot at foretage en omgang korrekturlæsning.

Overvejelser

Behovet for korrekturlæsning skal ses i en større sammenhæng, hvor en række u håndterlige ting skal med i overvejelserne.

- 1) Hvem skal afgøre, hvad der er rigtigt?
- 2) Det er mere omstændigt, at foretage rettelser efter at data er omformatteret hos DDA og lagt ud i større baser.
- 3) Er det bedre at bruge „korrekturressourcerne“ på at indtaste nye tællinger.
- 4) Indtastningerne sker bogstavret, og man vil ved søgninger i de afskrevne folketællinger være forberedt på at foretage meget fleksible søgninger, og dermed ofte også have mulighed for at styre udenom fejlene.
- 5) Hvor mange fejl og hvilke typer fejl er der tale om?
- 6) Er afskrifterne tænkt som en erstatning for originalkilderne, eller er det en genvej til disse?

Svend-Erik Christiansen

Hvedebjergvej 24, 8220 Brabrand
Tlf. 86 252 252, sec@forum.dk

Kan vi nå at blive færdige?

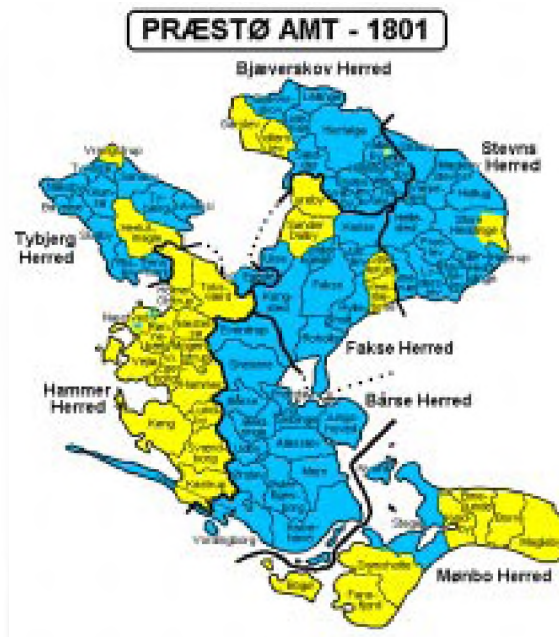
I skrivende stund er der stadig omkring to måneder til 1. februar 2001, og det er selvfølgelig svært at sige, om det lykkes os at blive færdige, men vi er i hvert fald godt på vej.

Den reelle deadline ligger desuden for denne dato, da vi også må regne med, at DDA skal have tid til at behandle alle indkomne folketællinger.

Når næste nummer af Slægt & Data kommer om ca. 3 måneder, så har vi passeret den planlagte deadline.

I perioden indtil da kan udviklingen følges på amtskortene på DIS-Danmarks hjemmeside, hvor vi ca. en gang ugentlig opdaterer med de nye registreringer hos DDA. Adressen til amtskortene er:

www.dis-danmark.dk/kipkort

Lidt statistik

af H. Due-Hansen

Frydenborgvej 10,
6092 Sønder Stenderup
Tlf. 75 57 10 16
duehansen@image.dk

En folketælling fra 1801 med 234 personer blev på grund af tekniske forviklinger korrekturlæst af 2 forskellige personer.

Den ene korrektur skete ud fra fotokopi, den anden fra en meget svag microfiche. Den ene korrekturlæser er meget øvet, medens jeg kunne konstatere, at den anden er meget omhyggelig med sit korrekturarbejde.

Resultaterne var henholdsvis 37 og 36 ændringer, hvilket umiddelbart synes at være en fin overensstemmelse. En nærlæsning viste dog, at kun 28 af ændringerne var fælles, det vil sige, at henholdsvis 8 og 9 fejl kun var blevet fanget af een af korrekturlæserne.

Læren heraf er, at indtastninger er menneskeværk og ikke den evige

sandhed, så når det hedder - kildeindtastningsprojekt - skal man forstå det som „baseret på kilde“ og ikke som „værende kilde“.

Og folketællingskommisærerne var vel heller ikke fejlfri i deres arbejde.

Noget om pålidelighed i FT 1787

af Erik Kann

H. Due-Hansens skriver til sidst: ”Og folketællingskommisærerne var vel heller ikke fejlfri i deres arbejde”.

Det er ikke muligt at give et fuldstændigt sikkert svar på spørgsmålet, eftersom ingen har underkastet folketællingerne den systematiske undersøgelse, en besvarelse i givet fald ville kræve.

Imidlertid foreligger et par detailundersøgelser af spørgsmålet. Den nyeste i rækken blev bragt i tidsskriftet ”Fortid og Nutid” fra december 1997 (s. 289-297) „Folketællinger og folketal“.

Heri gennemgik museumsinspektør ved Middelfart museum og leder af Middelfart Byarkiv, Harriet Merete Hansen (HMH), forhold omkring folketællingen for Middelfart 1787. Jeg vil kort referere hovedindholdet af artiklen.

Mistanke om underregistrering

Harriet Merete Hansen havde sammen med Peter Dragsbo udgivet: „Middelfart – fra færgeby til broby. Middelfarts historie 1200-1940“.

Med andre ord: De havde et særdeles grundigt kendskab til Middelfart og dens befolkning. De havde under arbejdet fået mistanke om en ge-

nerel underregistrering i folketællingen for Middelfart 1787.

Faldet på 11% i folketallet fra 1769 til 1787 stemte dårligt med det indtryk af byens udvikling, forfatterne havde fået.

Det var deres opfattelse, at byen fra 1760'erne gennemgik en rolig og harmonisk vækst. Jeg skal ikke gå i detaljer med begrundelserne, men henvise interesserede til selv at læse i Harriet Hansens velskrevne artikel.

„Operation supplement 1787“

De lokale iagttagelser kombineret med specialisten Hans Chr. Johansens antagelse om en generel underregistrering i 1787-tællingen på 2-9% [se eventuelt nærmere i værket: „Befolkningsudvikling og familiestruktur i det 18. århundrede., 1975 spec. s. 71ff.] gav inspiration til det, HMH på s. 291 kalder ”Operation supplement 1787”.

Ideen var at gå ind i kildematerialet på individniveau for på den måde at få et sikkert billede af befolkningens ’sande’ størrelse. Der er megen inspiration at hente til kildemateriale, ”man måske også godt selv kunne bruge”.

Fandt yderligere 166 personer

Resultatet af undersøgelsen er intet

mindre end bekymrende: Der blev fundet i alt 166 personer ud over de 651, den officielle tælling havde med!

Citat: ”Tilsammen giver det 166 personer, der efter alt at dømme var hjemmehørende i Middelfart i juli 1787. Og dette tal er et absolut minimum”(HMH. s. 295).

Nu var der altså tale om et indbyggertal i 1787 på i alt 817, eller med andre ord en udvikling i befolkningstallet, der netop bekræftede det indtryk, forfatterne i øvrigt havde fået ved studierne af byens historie.

Hvad skal vi tænke som slægtsforskere? Hvad kan vi overhovedet regne med, og hvad skal vi gøre?

En ting er i hvert fald sikkert. At der er mangler ved tællingerne, er ikke i sig selv argument for at undlade at indtaste dem. Selvfølgelig ej. Men der er måske grund til at lægge endnu flere kræfter i korrekturlæsningerne end nu. Der er næppe nogen, der har et sikkert overblik over kvaliteten af korrekturlæsningerne. Jeg har hørt mange skræmmende historier men sandelig også mange gode.

Ret beset er problemet ikke alvorligt i dag. Vi har alle stadig vores gang på arkiverne og dermed adgang til at kontrollere de ”originale” tællinger.

Men bliver vi ved med det? Og kommer de unge, der nærmest er født i cyberspace, overhovedet på den tanke, at information også eksisterer uden for skærmen?

De officielle optællinger var:

Folketællingen 1769:	735	indbyggere registreret
Folketællingen 1787:	651	indbyggere registreret
Folketællingen 1801:	1.019	indbyggere registreret

Lars Deleuran

Åparken 29, 3
5800 Nyborg
Tlf. 65 31 89 87
deleuran@dadlnet.dk

Min lillebror blev døbt Morten

Det blev vi ældre søskende noget sure over, for det kunne man bare ikke hedde DER midt i 50'erne. Man hed Peter, Jens, Lars, Marie osv. men Morten .. nej. Det var vist noget med nogle fjerne slægtninge langt ovre i det mørke Jylland, som min far syntes skulle æres.

Vi nedstammer fra de fransk-reformerte slægter i Fredericia.

Så alt min forskning gik i denne retning, og efterhånden fik jeg systemiseret stoffet og lagt det ud på en hjemmeside med det imponante navn: The Huguenot Web Site
www.larsdeleuran.suite.dk

Morten fra det mørke Jylland

For nogen tid siden sagde min kære lillebroder Morten til mig: „Du Lars, ham der Morten, som jeg vist er opkaldt efter - kan du ikke lave lidt research på ham - vi er lidt trætte af at høre om de der „hottentotter“ fra Fredericia, og at du er rævestolt over at have fundet en pestliste fra Mannheim fra 1667, hvorpå der står en Deleuran. Næh, ham Morten fra det mørke Jylland, ham vil vi hellere høre lidt om !“.

OK tænkte jeg - lad os så tage hul på Morten fra Silkeborg - og lad os se, hvor langt vi kan komme uden at tage helt derover (selvom der skulle være nok så smukt på de kanter). Hvor langt kan vi komme via bibliotekernes service, databaser, e-mail forespørgsler.

På Sporet efter Morten

Se her hvordan det gik

Hvad vidste jeg om Morten, før jeg startede ? Ikke meget. Morten var min fars bedstefar på den modrene side. Min fars mor var enebarn, så der var ikke andre som kunne kontaktes. (Min far døde i 1978).

Der var overhovedet ingen efterladte papirer at støtte sig til. Jeg vidste dog, han hed Morten Hull og kom fra en lille by uden for Silkeborg som hed Balle. Hull fra Balle. ... det glemmer man jo ikke sådan lige.

Så kunne jeg også huske, at jeg som dreng på en udflugt til Himmelbjerget med mine forældre havde set Mortens gravsted på Balle Kirkegård.

Der blev taget nogle billeder på kirkegården, kunne jeg også huske. Efter nogen tids roden i gamle familiealbums fra 50'erne fandt jeg et billede fra 1957 af min stolte mor med sin 1-årige søn Morten foran en stor gravsten, hvor jeg tydeligt kunne læse: Morten Hull, 1860-1920, Rdb.

Ridder af Dannebrog – det vidste jeg overhovedet ikke! Nu kunne jeg også huske, at min far med respekt havde omtalt ham som ”Skatterådsformanden” .. Han måtte altså have været en kendt mand i lokalsamfundet omkring århundredeskiftet på Silkeborg egnen.

Starter foran computeren

1) Riddere af Dannebrog skal indsende en levnedbeskrivelse til Ordenskapitlet på Amalienborg... så ud på nettet for at finde Ordenskapitlet. Har de en mail-adresse eller en hjemmeside, så man kan kontakte dem... nej. Men adressen bliver angivet til Chr. d. 8. Palæ, Amalienborg.

Så et almindeligt snail-mail brev bliver udfærdiget og sendt til landets fornemste adresse.

2) Mens vi venter på svar fra Amalienborg, eftersøger jeg nettet for ”hits” på navnet Morten Hull. Intet .. heller ikke på www.rootsweb.com som efterhånden indeholder 800 mio navne. Krak's vejviser: www.krak.dk giver en hel del Hull-navne fra om-

rådet. Men ingen af dem har mail-adresse. Så dem vil jeg kontakte på en senere tidspunkt, når jeg ved lidt mere om Morten.

3) Hvis Morten Hull var en kendt person i Balle omkring århundredeskiftet, står han måske omtalt i lokalhistoriske bøger eller i lokalhistoriske arkiver på egnen. Det kunne også være interessant at få fat i lokale aviser i 1920 for at finde en evt. nekrolog.

Lokalhistorisk Arkiv for Silkeborg har en flot hjemmeside. Heri finder jeg navnene på personer, som har speciel viden om de enkelte sogne. Under Balle finder jeg navnet på en kontaktperson *Vagn Lihn Kristensen* – han har mail adresse!

Jeg udfærdiger en pæn henvendelse, hvori jeg forespørger, om han ved noget om en Morten Hull eller slægten Hull fra Balle i det hele taget.

Lokalhistoriske bøger

Så går jeg ud på Folkebibliotekernes Netguide (FNG): www.fng.dk for at søge efter lokalhistoriske bøger om Balle. Jeg skal ud i bibliotekernes store bogbaser ... (FNG er for øvrigt en fremragende portal til alverdens viden om alting. Den bliver vedligeholdet af vore fremmeste bibliotekarer på de store folkebiblioteker.)

Jeg går herfra ind under biblioteker og videre ud i *bibliotekskataloger*: Prover www.bibliotek.dk med en søgning på Balle Sogn. Ingen resultat. Basen medtager kun bøger efter 1970.

Jeg går derefter tilbage til FNG og ind under ”*forskningsbiblioteker*” og finder Statsbiblioteket's base SOL, som giver flere hits på Balle Sogn, bl.a. *Rasmus Mortensen: Balle Sogn af Silkeborgegnens Historie, 1946*.

Under ”folkebiblioteker” finder jeg Silkeborg Biblioteks bogbase og søger igen på Balle Sogn.

Udover Rasmus Mortensens bog kommer der nu også en anden interessant titel frem: *Balle sogn 1788-*

1988: *Fra stavnsbånd til soveby* af Mogens Nørgård. Jeg bestiller begge bøger on-line med levering til mit lokale bibliotek. Herudover bestiller jeg via mit lokale bibliotek Silkeborg Avis for 1920 på film...

Så venter vi bare på, at resultaterne skal vælte ind via e-mail, via post og via mit lokale bibliotek - det gør de:

En guldgrube af oplysninger

Det viser sig, at Rasmus Mortensens bog om Balle Sogn er en guldgrube af oplysninger om Slægten Hull. (Heri blev jeg opmærksom på Morten's far: Christen Jensen Hull, som var pramdrager på Gudenåen i 1840'erne, og mange andre ting). Så nu søger jeg også på bøger om pramfarten på Gudenåen i 1800-tallet.

Silkeborg Avis frembragte nogle fremragende artikler om både Morten og hans far Christen. Midt i strømmen af informationer kommer der pludselig en stor, flot forseglet kuvert fra Chr. d. 8. Palæ, Amalienborg og samtidig ankommer også en stor mail med et vedhæftet dokument. Den viser sig at være fra Vagn Lihn

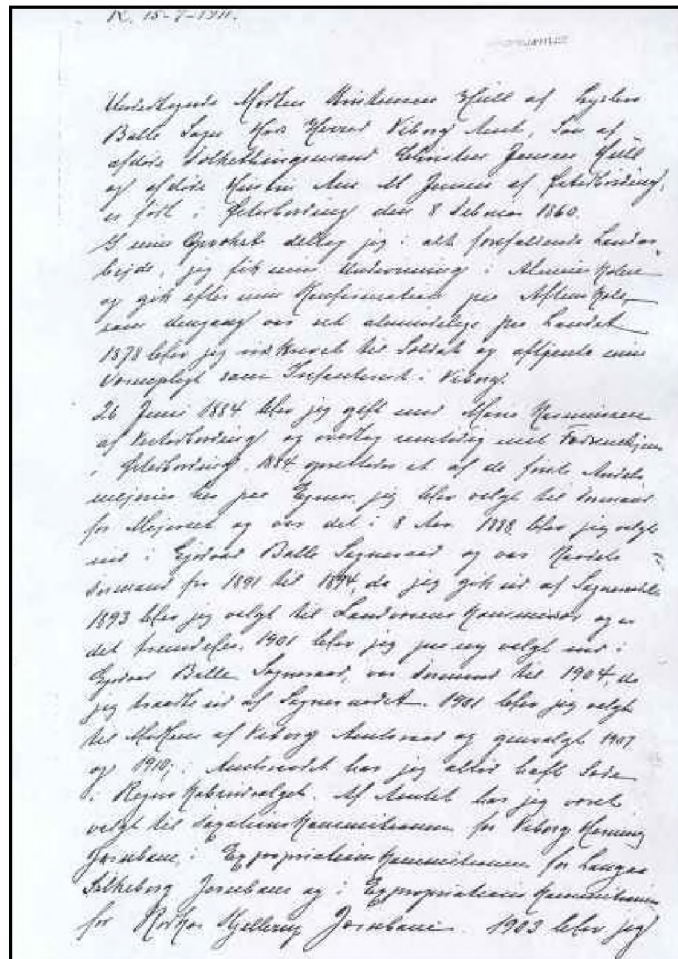
Kristensen, arkivmanden med speciale i Balle Sogn. Nu er problemet ikke at finde stof om Morten – men at få hold på det.

Fødselsdagsgaven til Morten

På min lillebror Mortens fødselsdag den 26. oktober overrakte jeg ham resultaterne af mine anstrengelser - flot udprintet og heftet.

Vær's 'go Morten – det var så ham Morten, som du ville vide mer' om. Ham kan du for resten godt være stolt over ... tillykke med fødselsdagen!

Dokumentet fra Amalienborg

Læs mere på de næste sider om Morten Hull

Om pramdragerens søn: Morten Hull

Redaktionen har af pladshensyn valgt kun at bringe den ene del af Lars Deulerans meget spændende slægtsarbejde. Pramdrageren må vi lade ligge - men her bringes den del, der handler hans søn Morten. Vi anbefaler læsning af artiklen i sin helhed på Lars' hjemmeside: www.larsdeleuran.suite.dk

„Morten Hull født 8 Feb 1860. Beskæftigelse: Amtsrådsmedl., Rdb., gift m. Marie Hull, født 24 Mar 1864, d. 3. Maj 1931. Morten døde 27. Feb 1920, begravet på Balle Kirkegård. Morten Hull blev født den 8. februar 1860 som Søn af Gårdejer og Folketingsmand Christen Jensen Hull og Hustru Ane M. Jensen, Øster Bording.

I 1884 overtog han Fødegården, som han udvidede væsentlig ved Tiløb af Naboejendom, blev Medlem af Sognerådet og Sognerådsformand, var nogle År sammen med Svogeren og Gårdejer Carl Rasmussen, Vester Bording, Ejer af en Korn- og Foderstofforretning i Silkeborg, kom tilbage og valgtes på ny ind i Sognerådet, blev Formand igen og snart Medlem af Viborg Amtsråd.

I omtrent 20 år var han en af dette Råds mest betydende Medlemmer; ikke blot sad han i mange udvalg, men som Formand for Kasse- og Regnskabsudvalget udførte han et særligt dygtigt og anerkendt Arbejde. Blandt Morten Hulls andre Hverv var også Stillingen som Formand for Viborg Amts Skatteråd.

Da han afhændede Gården, byggede han hus ved Lysbro. Her døde han 60 År Gammel i 1920. En Sten

ved hans Grav på Balle Kirkegaard har denne indskrift: „Morten Hull, R. af Dbg. 8/2 1860, 27/2 1920“.

Graven er blevet vedligeholdt af Morten Hulls barnebarn og oldebørn indtil ca. 1990, hvorefter graven blev slojftet. Den smukke Gravsten henstår nu ved Nordvest Siden af Kirkemuren på Balle Kirkegård, til venstre for hovedindgangen. Stenen står sammen med en snes andre smukke Gravsten.

Morten Hull var en prægtig Mand, varmhjertet og hjælpsom, Ven med Alle, respekteret som faa. Når vi nu samler minderne om ham, står den stovte, brede skikkelse lyslevende for os. Vi husker hans djærve Åbenhed og ligefremme Væsen hans muntre Lune og rige Sind. Også Børn gav han sig tid til at tale med. Det betød stor Opmuntring at træffe dette trofaste, kloge og i god Forstand barnlige Menneske, Morten Hull.“ [Kilde: Rasmus Mortensen: *Balle Sogn*. S. 281-82. 1946]

Ved hans 60-års fødselsdag d. 8. feb. 1920 skrev Silkeborg Avis:

„Amtsrådsmedlem Morten Hull: Fylder den 8. feb. 60 år. Morten Hull er runden af en evnestærk Bonde-slægt i Balle Sogn; hans fader var den

i sin tid bekendte Højre Rigsdagsmand Chr. Jensen (Hull) af Østerbording. Det var naturligvis Faderen meget imod, at Morten blev Venstremand; han blev det nu alligevel og er blevet ved med at være det uden dog at blive nogen udpræget Forgrundsfigur i det politiske Billede.

Derimod toges hans udmærkede Evner allerede tidligt i Brug på andre måder, og han kunde gøre fyldest - ligegyldigt hvor man satte ham, endda hans Skoleuddannelse kun var den sædvanlige - fra 7 år til 14 år. Han betegnede den lejlighedsvis med følgende karakteristiske udtryk: „De jennest, a ho lae regn te Gauns, de æ aa snart indst, de kon a“.

Nu har han i over tredive År gennemgået en stigende skala af offentlige Bestillinger: Mejeriformand, Sognerådsformand, Skatterådsformand, Amtsrådsmedlem, medlem af Skoledirektionen. Mange har søgt ham om Råd og Bistand, og når Deres forlangende ikke stred imod, hvad han anså for ret, hjalp han dem gerne.

Silkeborg Avis skrev for nogle År Siden, at Kongen havde skænket ham et Ridderkors; vi har aldrig hørt ham omtale det, men derfor er Meddelelsen alligevel rigtig nok. Desværre har han det sidste År ikke været Rask.

Sygdommen har slettet de fyldige Former, men sit brede, jydsk Lune har han endnu og vinder forhåbentligt også Sundheden tilbage for Familien og Venner.“

Bulletiner og nekrolog

I de følgende 14 dage bringer Silkeborg Avis ca. hver anden dag bulletiner i Avisen om Morten Hull's tilstand på sygehuset - og den 27. februar 1920 kommer følgende nekrolog:

Dødsfald - Amtsraadsmedlem
Morten Hull, af hvem vi 5. Febr. bragte ovenstående karakteristiske billede i Anledning af hans 60-Aars Fødselsdag, er - meldes der fra Viborg - i Nat afgået ved Døden på Viborg Sygehus.

Det saa straks efter Operationen ud til, at der var Håb om Bedring; men for et Par Dage Siden indtrådte en Krise, som nu har fået det sørgelige Udfald.

Morten Hull vil blive savnet ikke alene i Sin nærmeste Kreds, men i hele denne Egn, som han gennem en lang Årrække, har viet sine bedste Kræfter.

I omtrent 20 År har han været Medlem af Viborg Amtsråd, og det tør uden Overdrivelse siges, at han var et af Rådets betydeligste Medlemmer. Ikke alene sad han i en Mængde udvalg, men som Formand for Kasse- og Regnskabsudvalget har han i de senere år udført et dygtig Arbejde.

Med Morten Hull har Silkeborg-egnen mistet en af sine allerbedste

Mænd. Hans varme Hjerte, Retsind og Hjælpsomhed har givet sig mange Udslag, og hans talrige Venner - af Uvenner havde han sikkert ingen - vil med vemod modtage Efterretningen om hans alt for tidlige Bortgang.

Men Mindet om den stovte, brede Skikkelse, med den djærve Åbenhed, det venlige Blik og det typiske jydsk Lune vil blive bevaret i trofast Erin-dring.

Eftermælet

Morten Hull var som ovenfor nævnt aktiv deltager i næsten alle fremskridt på Egnen:

„Sinding Andelsmejeri oprettedes i 1885, og hertil sluttede sig Beboerne i den nordvestlige Del af Balle Sogn. Mejeribestyrer Jens Andersen, der gennem 40 År holdt Sinding Mejeri i høj Anseelse, var født i Øster Bording. Som Formand for Mejeriet virkede Morten Hull, Øster Bording, en længere Årrække“. (Kilde: *Balle Sogn*, s. 288). „I Vinteren 1887 besluttede en Kreds at skaffe Balle Sogn et Forsamlingshus. Der blev valgt nogle Mænd til at foretage de ønskede skridt i den Retning Morten Hull, Kr. Rasmussen, Th. Petersen, Poul Thøgersen, Mads Johansen, J. P. Fillipsen og P. Petersen Rask tilså Opførelsen og ordnede Økonomien..“

Skattelisten i 1890

I Skattelisten i 1890 under Øster Bording står Morten Hull til 35 kr. (ret højt) - Morten Hulls Moder til 1 kr.

Sognerådsformand

I listen over Sognerådsformænd i Gødvad-Balle Kommune (*Balle Sogn*: s. 280- 81):

Gårdejer Christen Jensen Hul var 1842-45 Medlem af Sogneforstanderskabet, 1848-51 dens formand.

Gårdejer Morten Hull, Øster Bording, formand fra 1891-94 og igen fra 1900-02.

Morten Hull var tillige en ivrig Skytteforeningsmand - i familiens eje er stadig en af de gamle, lange Rifler af Typen Model 88 (Geværfabrikken Kjøbenhavn, 1895). På træskæftet er der på begge Riflens træskæfter slaet mellem 50-60 små sølvplaquetter lydende f.eks. på: 1ste Præmie ved Skyttefesten i Silkeborg 1885, For Skydning Balle 1894, For Skydning i Gl. Skanderborg o.s.v.

Morten Hulls dattersøn

Mortens dattersøn Louis, som blev født i 1907 i Mortens flotte hjem i Lysbro ved Funder Å, og altså var 13 år gammel da Morten døde, nåede at blive smittet af Mortens interesse for Skytteforeningssagen. Louis var i 40'erne og 50'erne en af landets bedste konkurrenceskytter. Danmarks-mester ca. 20 gange både på pistol og gevær. Olympisk kandidat flere gange (desværre ved de olympiader som ikke blev til noget grundet krig).

Han var aktiv i modstandsbevægelsen og Befalingsmand i Hjemmeværnet fra starten i 1949 - og for øvrigt: Boghandler. (Udlært i Aage Hansens Boghandel i Silkeborg fra 1924-28).

Mortens datter Anna Christine giftede sig med en postfunktionær fra en af de gamle fransk/reformerte slægter fra Fredericia, som var udstationeret i Silkeborg. Alfred Daniel Deleuran. Familien boede i det store Hus ved Funder Å frem til sidst i 20'erne, da Annas mand blev postmester i Vrå og familien flyttede derop. I 1930/31 står Annas moder i Vejviseren over Silkeborg som: Marie Hull, Rentier. Moderen dør i 1931, 67 år gammel.

Lars Deuleran

www.larsdeuleran.suite.dk

Morten Hull sidder som nr. to fra højre i første række.

Fotoet er af Balle sogneråd.

En ny ressource på internettet: Bibliotekernes verden

Af Erik Kann

I indledningen til artiklen om Morten Hull omtaler Lars Deuleran to hjemmesider med rod i bibliotekernes verden: www.fng.dk og www.bibliotek.dk

Den første er Folkebibliotekernes Netguide med en samlet indgang til det, man selv kalder ”gode informationskilder på internettet”. Jeg må erkende, at jeg aldrig var støt ind i den før - men hvor ser den dog spændende ud. Det er bestemt en hjemmeside, der skal kigges nærmere på!

Her vil jeg koncentrere mig om den anden hjemmeside www.bibliotek.dk

Faktisk forholder det sig sådan, at jeg netop havde stiftet bekendtskab med denne hjemmeside, da jeg læste Lars Deulerans artikel.

Danmarks største bibliotek

Det hele startede i begyndelsen af november måned i år, hvor jeg under min ugentlige gennemløbning af avisen ”Computerworld” blev lokket til fordybelsen af den mildt sagt inciterende overskrift: ”Danmarks største bibliotek” [Computerworld 3.nov. 2000 s.27].

Artiklen viste sig at være beretningen om et - efter min mening - intet mindre end revolutionerende skridt ind i fremtiden for alle slægtsforskere

(og alle andre mennesker for den sags skyld): Begrebet ”mit lokale bibliotek” var stort set ophørt med at eksistere:

De snævre lokale rammer var fjernet, det lidt gammeldags traditionelle skel mellem folkebiblioteker og forskningsbiblioteker var brudt ned, og begrebet ”hele Danmarks bibliotek” fremstod ikke længere som fagre nye verden, men som en her og nu eksisterende virkelighed!

De lidt kryptiske antydninger lokker forhåbentlig! Jeg blev i hvert fald lokket!!!

Det hele handler om én eneste hjemmeside: www.bibliotek.dk

Dette site drives af Dansk BiblioteksCenter inden for de overordnede rammer, der sættes af Biblioteksstyrelsen. Det er statsligt finansieret.

Hvad kan man finde?

Helt overordnet kan man sige, at man på www.bibliotek.dk kan:

A) se, hvad der er udgivet i Danmark, og hvad der findes på danske offentlige biblioteker (bemærk både folke-

biblioteker og forskningsbiblioteker) B) sende bestilling til det bibliotek, hvorfra man ønsker at afhente bestillingen, uanset hvor det pågældende materiale fysisk opbevares, og uanset hvor man selv bor.

I forhold til de hidtidige muligheder rummer den mange nye ting:

1 Man kan nu online sætte sig ind i - hvad der er udgivet i Danmark. Hidtil har man i hovedsagen været henvist til opslag i den traditionelt udgivne danske nationalbibliografi.

Dog skal man være opmærksom på, at der ikke med den nye hjemmeside er mulighed for søgning i hele nationalbibliografien. Foreløbig medtager www.bibliotek.dk kun:

a. ”registreringer af materialer på danske folkebiblioteker og forskningsbiblioteker: Bøger, tidsskrifter, aviser, musik, noder, video, cd-rom, lydbøger mm.

b. hvad der er udkommet af bøger, tidsskrifter og aviser i Danmark siden 1970 (og i mange tilfælde også ældre materialer)

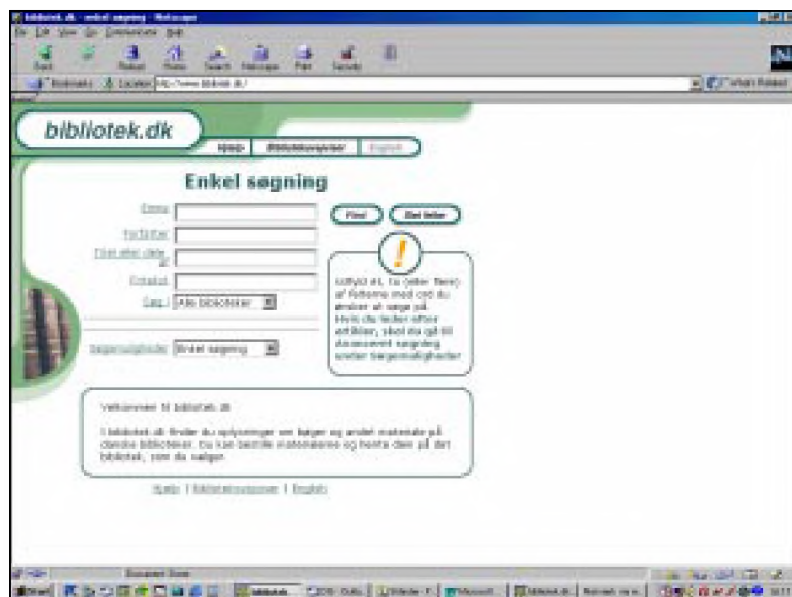
c. registreringer af større artikler i aviser og tidsskrifter fra 1981

d. registreringer af anmeldelser i aviser og tidsskrifter fra 1990”.

2 Man kan nu online orientere sig om indholdet af en hvilken som helst kommunes bogmasse. Hidtil har man som hovedregel været henvist til alene at orientere sig om indholdet i den lokale bogmasse.

3 Man kan nu online bestille titler fra et hvilket som helst bibliotek til levering på et hvilket som helst bibliotek.

Det har man jo i og for sig altid kunne gøre, men det har altid bety-

Søgebilledet på www.bibliotek.dk

det, at man skulle ulejlige en måske travl bibliotekar.

Hvordan søger man?

Hjemmesiden er beundringsværdig enkel uden at være *for* enkel.

Åbningsbilledet giver:

1 direkte adgang til den bredeste søgeformular, den såkaldte *enkle søgning*, hvor der kan søges på:

- * emne
- * forfatter
- * titel eller dele af titel
- * fritekst

2 adgang til at vælge søgeform. Der kan vælges mellem:

- * enkel søgning
- * avanceret søgning
- * kommando søgning
- * opslag i register

Søgeformer

Ved den avancerede søgning gives der forskellige muligheder for at begrænse i bl.a. sprog og udgivelsesår. Ved kommandosøgninger gives der

adgang til yderligere raffinering af søgningerne (f.eks. en søgning efter "biografi og slægten Kann"), ved søgekoder (f.eks. em=emne), ved såkaldte trunkeringer (f.eks. en søgning efter Pe*, der både vil medtage Petersen og Pedersen) og mange flere.

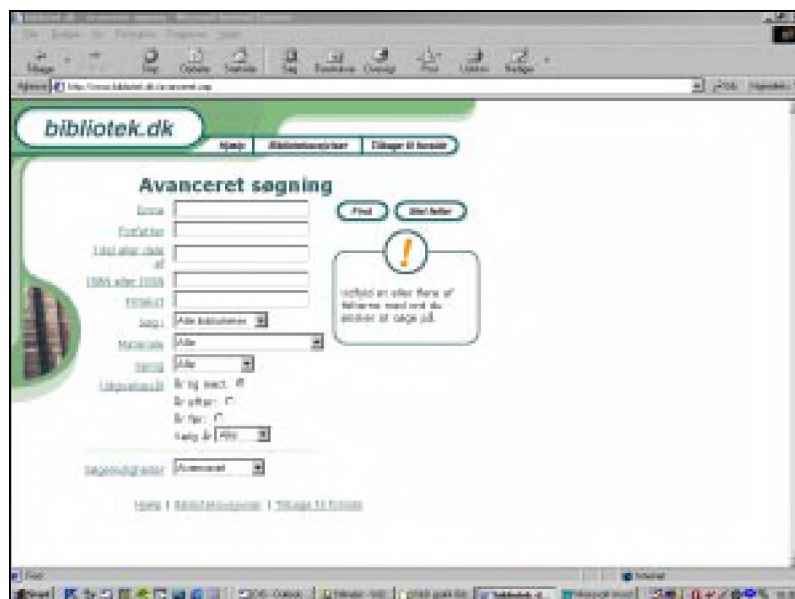
Ved opslag i register gives der mulighed for at søge næsten på samme måde, som man gjorde "i gamle dage" på folkebibliotekerne. Man kan slå op i titelkatalog, forfatterkatalog eller emnekatalog og få adgang til den tilgængelige bogmasse.

Klar og overskuelig

Jeg har i forbindelse med arbejdet med dette indlæg lavet en række prøveopslag. Det er mit indtryk, at der er tale om en meget klar og overskuelig søgemulighed.

Der er adgang til grundig vejledning i hjælpeteksterne, og brugeren er til stadighed i stand til at orientere sig frem og tilbage i hjemmesidens mange tekstdele. Så alt i alt kan jeg kun opfordre til, at man forsøger sig.

Erik Kann

Søgebilledet fra avanceret søgning

Slægt & Data nu på cd

Vi har nu fremstillet en cd, hvor alle numre af Slægt & Data er samlet.

Siden 1995 er bladet blev layoutet i PageMaker, og fra denne årgang og frem til nu kan de gamle numre af bladet gennemses som såkaldte Acrobat pdf-filer.

Programmet Acrobat Reader er allerede installeret på de fleste Windows maskiner, men i tilfælde af at det skulle mangle, har vi lagt det med på cd-rom'en til fri installation herfra.

Fra de ældste numre af Slægt & Data (før 1995) har vi gemt mange af artiklerne som tekstfiler, og disse gamle indlæg/artikler er også med på cd-rom'en.

Denne cd-udgivelse erstatter det tidligere produkt DIS-Blad, som vi i mange år har solgt på diskette.

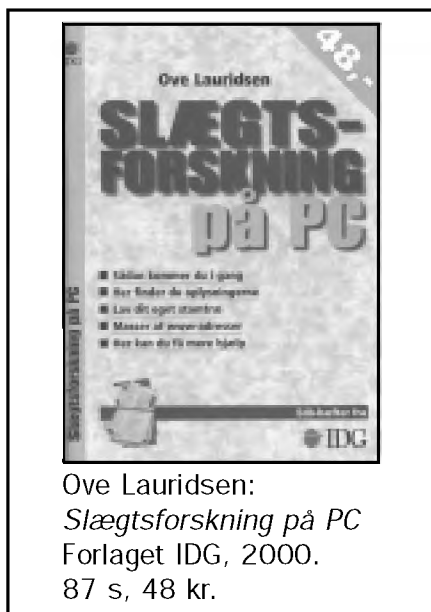
**Prisen er uændret:
50 kr.**

DIS-Blad på cd-rom kan fås ved henvendelse til DIS-Danmarks ekspedition:

Arne Julin

Hovedgaden 75
4050 Skibby
Tlf. 47 52 80 48
ccc28775@vip.cvbercity.dk

Anmeldelse: 'Slægtsforskning på PC' - en skuffelse

Ove Lauridsen:
Slægtsforskning på PC
Forlaget IDG, 2000.
87 s, 48 kr.

Forlaget IDG har gennem årene udgivet bøger og hæfter om snart sagt alt inden for edb, mest lettilgængelige, overskuelige og billige hæfter, der henvender sig til folk, som vil lære at navigere nogenlunde sikkert i edb-universet uden at bevæge sig ned i de teoretiske dybder.

Nu er turen kommet til et uopdyrket område; tidens store folkedille, slægtsforskning, der bedrives af mange mennesker, som ikke er vokset op i et hjem med pc og må formodes at have et stort behov for at kunne læse om den nytte, man kan have af informationsteknologien, når man søger sine rødder.

Man kan holde sig glimrende ajour ved at læse nærværende tidsskrift, men en egentlig introduktion til netop dette hjørne af slægtsforskningen har stort set kun været at finde i korte afsnit i de nyeste udgaver af Politikens Håndbog i slægtshistorie.

Initiativet er altså helt fint. Men det er dog en overvejelse værd om slægtsforskning overhovedet hører hjemme i det overfladesøgende selskab.

En stor mundfuld på 87 sider

Desværre vil forfatteren Ove Lauridsen, der selv underviser i emnet, med sit hæfte ikke bare fortælle om

det, titlen „Slægtsforskning på PC“ antyder; han vil også give en generel indførel i slægtsforskning. Og det er som bekendt en meget stor mundfuld at presse ind på 87 sider.

Han starter med de vigtigste kilder og gennemgår kirkebøgerne rimelig grundigt. Vi får at vide, hvad man kan finde, og hvornår der sker noget skelsættende.

Folketællinger og lægdsruller behandles meget nødtørftigt, og når vi kommer til skifte- og fæsteprotokoller, er der kun tale om en påmindelse om, at der her er et område med meget spændende stof.

Dertil kommer, at forfatteren åbenbart ikke er helt sikker i detaljerne. Han skriver f.eks. side 6, at landsognenes ministerialbøger skal afleveres efter 10 år. Det rigtige er 30 år, ligesom bysognene. Og side 15 hedder det, at efter 1845 er fødestedet medtaget i alle folketællinger; det er det ikke i de „små“ tællinger i 1906, 1916 m.fl.

Man får hurtigt behov for at gå videre til mere uddybende litteratur, ja, man ville i virkeligheden være bedre tjent med at starte der. De 15 sider i hæftet kunne med større udbytte have været brugt på IT-emnet.

Grundlæggende funktioner

Hovedsagen i hæftet er gennemgangen af de grundlæggende funktioner i *Win-Family* og *Brothers Keeper*.

Absolut en god ting i disse tider, hvor skrevne manualer mere og mere erstattes af on-line-guider. De fleste, især begyndere i den alder, hvor mange giver sig i kast med slægtsforskning, vil langt foretrække at sidde med en bog ved siden af computeren, frem for at rode rundt mellem forskellige skærbilleder.

Det havde været oplagt at nævne, at der findes andre programmer, evt. som en liste med en kort beskrivelse; at det er de nævnte programmer, der får uddybende behandling er dog ok, udbredelsen taget i betragtning.

Afskrifter uden kildeangivelser

Men, men, men, sagen bliver mere end betænkelig, når det viser sig, at gennemgangen er en næsten ordret afskrift af de elektroniske manualer, der følger med programmerne!

Typisk har Lauridsen i hele afsnit nøjedes med ændre „man“ til „du“, og opsætning i afsnit, overskrifter mm. er stort set kalkeret af efter forlægget.

Det er pinligt at bruge andres arbejde på den måde, oven i købet uden at opgive kilden, og ligeså ufint at kræve penge for noget, brugerne selv kunne printe ud fra deres programmer!

Ikke specielt relevante

Forfatteren bruger en del sideplads på at omtale arkiver og foreninger. Bortset fra, at deres www-adresse anføres, er flere af dem ikke specielt relevante i præcis denne sammenhæng.

Mormonkirkens Slægtshistoriske Centre får et afsnit for sig, hvor bl.a. de forskellige databaser og hjemmesiden www.familysearch.com beskrives, og det er helt fint at gøre opmærksom på det enorme materiale, der ligger her. Og så udmærker dette kapitel sig ved, at forfatteren her selv gør opmærksom på, at det er skrevet af en anden!

Underlig disponering

Det kan godt undre mig, at GEDCOM ikke har fået en samlet omtale i stedet for lidt hist og pist. En henvisning til Lars Kr. Lundins hjemmeside havde også været på sin plads i et hæfte om slægtsforskning og edb.

Afsnittet om Internet i slægtsforskningen er kun på en halv side og indskrænker sig stort set til omtale af tre nyhedsgrupper.

Selvfølgelig er der internet-adresser mange steder i hæftet, men det er alligevel en underlig disponering, når emnet netop er slægtsforskning og IT.

Langt fra fyldestgørende

Der sluttet af med nogle eksempler på gotisk skrift, som findes meget bedre andre steder, og en huskeliste til arkivbesøg.

Der er en ordliste, som langt fra er fyldestgørende. Forklaringerne er tit ikke uddybende nok, undertiden direkte forkerte, f.eks. extrarulle og sørulle, og det kan synes lidt tilfældigt, hvad der er taget med af ord: Gangdage forklares, så hvorfor ikke spanddage?

Bedre held næste gang!

Alt i alt er det selvfølgelig imponerende, hvad der er kommet med på de 87 sider. Men hvis man trækker det ud, som man enten har fået leveret med sit program, eller som man alligevel skal have uddybet andre steder,

tja, så må man konstatere, at det ikke er så forfærdelig meget man får for sine sølle 48 kr.

Emnet komplekst og spændende og i fuld udvikling, der er nok at tage fat på. Og det fortjener afgjort en ordentlig og mere gennearbejdet behandling.

Jeg kan kun ønske bedre held næste gang.

Kathrine Tobiasen
Korsagervej 13
8900 Randers
tobiasen@mobilixnet.dk

ANNONCE

Slægtshjemmesider på internettet

Til fælles glæde for dig selv og din familie kan du nu få din egen private slægtshjemmeside. Siden kan forsynes med adgangskode, så der kun er adgang for dig selv, og dem du selv ønsker. Vi har lavet en smagsprøve, så du kan se, hvordan det virker bl.a. med dynamiske slægtstavler.

Kom og besøg os på

www.intertorvet.dk

Nyt fra DIS' støttepulje

Som nævnt i de seneste numre af Slægt & Data har foreningen som følge af den gode økonomi mulighed for at støtte igangværende eller planlagte aktiviteter og projekter. Dette er relativt nyt, og vi har indtil videre valgt ikke at formulere nogle klare rammer for, hvad vi kan støtte. Det centrale er, om det vi støtter kan være til gavn for foreningens medlemmer eller slægtsforskning mere generelt.

Vi har haft en håndfuld ansøgninger, og på nuværende tidspunkt støttet 3 ting, nemlig:

1 Hjemkøb af mikrofilm fra England med oversigter over de ca. 4.000 danske krigsfanger, som sad i engelsk fangenskab i forbindelse med Englandskrigene i 1800-tallets begyndelse. Her regner vi med efterhånden at få opbygget en database over disse.

2 Dækning af nogle mindre udgifter i forbindelse med GEDCOMP-databasen (www.lklundin.dk/~gedcomp), hvor vi slægtsforskere har mulighed for at komme i kontakt med andre edb-slægtsforskere med fælles aner.

3 Støtte til anskaffelse af cd-rom og cd-rom-drev til igangsættelse af kursus i Esbjerg om slægtsforskning og edb.

Vi skal lige have lagt en linie

At vi denne gang således har valgt at give tilskud til anskaffelse af egentlig hardware skal bl.a. ses i sammenhæng med, at der i denne runde kun var få og små ansøgninger. Støtte til hardware alene vil vi normalt ikke give, da det vil være relativt få personer, som vil kunne få glæde heraf.

Der er i høj grad tale om et skøn, og vi, der kigger på ansøgningerne, skal også lige have lagt en linie.

Send os en ansøgning

Har du/I planer om - eller er i gang med noget, som har interesse for os slægtsforskere og kan bruge økonomisk støtte, så send os en beskrivelse/ansøgning, så vil vi se på det.

På bestyrelsens vegne:

*Werner Wittekind, Boris Reimann
og Svend-Erik Christiansen*

Internet slægtsforskning

Indtil 1658 var Skåne, Halland og Blekinge en del af kongeriget Danmark, og i årene ca. 1850-1910 oplevede Danmark en stor tilflytning af svenskere fra det sydligste Sverige - mere end 80.000 svenskere rejste hertil. Dette er medvirkende til at mange af os har svenske aner blandt vores forfædre.

I dette nummers InternetHjørne vil jeg kigge nærmere på de begyndende muligheder, som vi har for via Internettet at lede efter vore svenske forfædre. Der vil blive lagt vægt på de frie og gratis muligheder.

Hvor er vi i Sverige ?

Sveriges opdeling i län (svarende til danske amter) kan ses på adressen: <http://home1.swipnet.se/~w-13626/cntvmap.htm>

Ved at klikke på det ønskede län fremkommer en kommuneopdelt oversigt over församlingar (sogne).

Et Sverigeskort (i stil med det danske Krak), hvor man kan klikke (zoome) helt ned på gadeniveau, kan findes på adressen: <http://stadskartan.se/2000>

Det svenske „Riksskatteverket“ har siden 1991 stået for det svenske folkebogsføring (folkeregister) og har på følgende adresse lavet en oversigt over svenske sogne: www.rsv.se/folkbokforing/forsamlingar

Her er også oplysninger om nedlagte sogne.

Kilder og registre på nettet

„Demografisk Databas Södra Sverige“ (DDSS) findes på adressen: www.ddss

Her er der nu i øjeblikket mulighed for at søge i ca. 236.000 poster fra kirkebøgenes født, viede og døde. Søgning foregår via menupunktet „databaser“ og „DDSS“.

Folketællingen 1890 i Sverige er komplet for länene: Värmland, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten og Norrbotten. Adressen er: www.foark.umu.se/folk

Der søges i ca. 800.000 poster (1/6 af Sveriges befolkning i 1890).

For Hallandsområdets vedkommende er „Vigselsregister Halland“ ved at blive opbygget på adressen: www.ddss.nu/hgf/http/halland.htm

Her kan søges i vielser fra en række sogne for årene 1672-1860.

Et register over fødsler i Malmö Kommune kan findes på adressen: www.ddss.nu/msa/sokmsa.htm

Det er planen, at de øvrige kirkelige handlinger også skal blive Internet-tilgængelige.

Links til en række mindre svenske afskrifter kan findes via „Svenska släktforskarlänker“. Adressen er: www.itv.se/~a1089/genealogy/gen-sv.htm

„Svensk Lokalhistorisk Database“ findes på adressen: www.lokalhistoria.nu/se

Den rummer afskrifter af kommunal og sogneprotokoller. Indtil videre kun fra Halland Län 1650-1918. I øjeblikket er der 57.600 søgbare protokoller.

„Demografiska databasen“ ved Umeå Universitet er desværre ikke frit tilgængelig. Her laves afskrifter af kirkebøger til Internettet. Kun Tuna sogn i Sundsvallregionen er frit tilgængelig på adressen: www.ddb.umu.se

Firmaet „Genline“ har igennem flere år arbejdet med at indscanne Sveriges kirkebøger til Internettet. Der vil blive tale om en betalingsadgang. Indtil videre kun et par eksempler.

Læs om projektet på adressen: www.genline.se

Det svenske SVAR (Svensk Arkivinformation i Ramsele) rummer mulighed for on-line bestilling af mikrokort af centrale kilder. Adressen er: www.svar.ra.se

Mikrokortene kan både købes og lånes (det er ikke gratis).

Generelt om slægtsforskning i Sverige

Vores søsterforening „DIS-Sverige“ kan findes på adressen: www.dis.se

Her er bl.a. mange gode links. Det er også DIS-Sverige som står bag Disbyt på adressen:

<http://www.abc.se/~disbyt/>

Over 3 mio. svenskere før 1909 er opsamlet via svenske slægtsforskeres gedcom-filer. Ikke-medlemmer af DIS-Sverige kan kun foretage gæstesøgninger (får ikke oplyst gedcom- indsenderens navn).

„Nättidningen Rötter“ er drevet af Sveriges Släktforskarförbund og findes på adressen:

www.genealogi.se

i Sverige

Meget omfattende for her er mange links og oplysninger om slægtsforskning i Sverige. Rummer også Anebytteforum og mulighed for fremlysning af slægtsnavne.

Nyhedsgrupper og efterlysninger

Man kan komme i kontakt/dialog med svenske slægtsforskere via nyhedsgrupperne i slægtsforskning, nemlig:

swnet.sci.genealogi

se.hobby.genealogi

soc.genealogi.nordic

Førstnævnte nyhedsgruppe har i øjeblikket mest aktivitet, og sidstnævnte vedrører hele Norden.

GenConnect har også en svensk efterlysningsdel, hvor man kan fremlyse/efterlyse sine aner. Den skrives på engelsk. <http://cgi.rootsweb.com/~genbbs/genbbs.cgi/Sweden/General>

DIS-Sverige har sammen med en række lokale slægts-historiske foreningen opbygget „Sveriges släktforskarförteckning“ på adressen: www.abc.se/~m2976/ssff

Her er fri adgang til oplysninger om 3.800 slægtsforskere forskning. Der kan søges i 2.900 emner, 25.000 slægtsnavne og 75.000 stednavne. Rummer navn og adresse på slægtsforskerne.

„Forskarförteckning för DDSS område“ findes på adressen: <http://ddss.nu/generella/forsok.asp>

Her kan søges i 160 forskeres oplysninger om slægt og stednavne. Den samlede base kan også udskrives.

En privat hjemmeside for „Skånsk Släktforskning“ bør også nævnes. Den har mange links og rummer „Scan-gen“, som er et diskussionsforum for skånsk slægtsforskning. Ca. 400 slægtsforskere er tilmeldt listen. Adressen er: www.algonet.se/~anderzb/genea/skane.htm

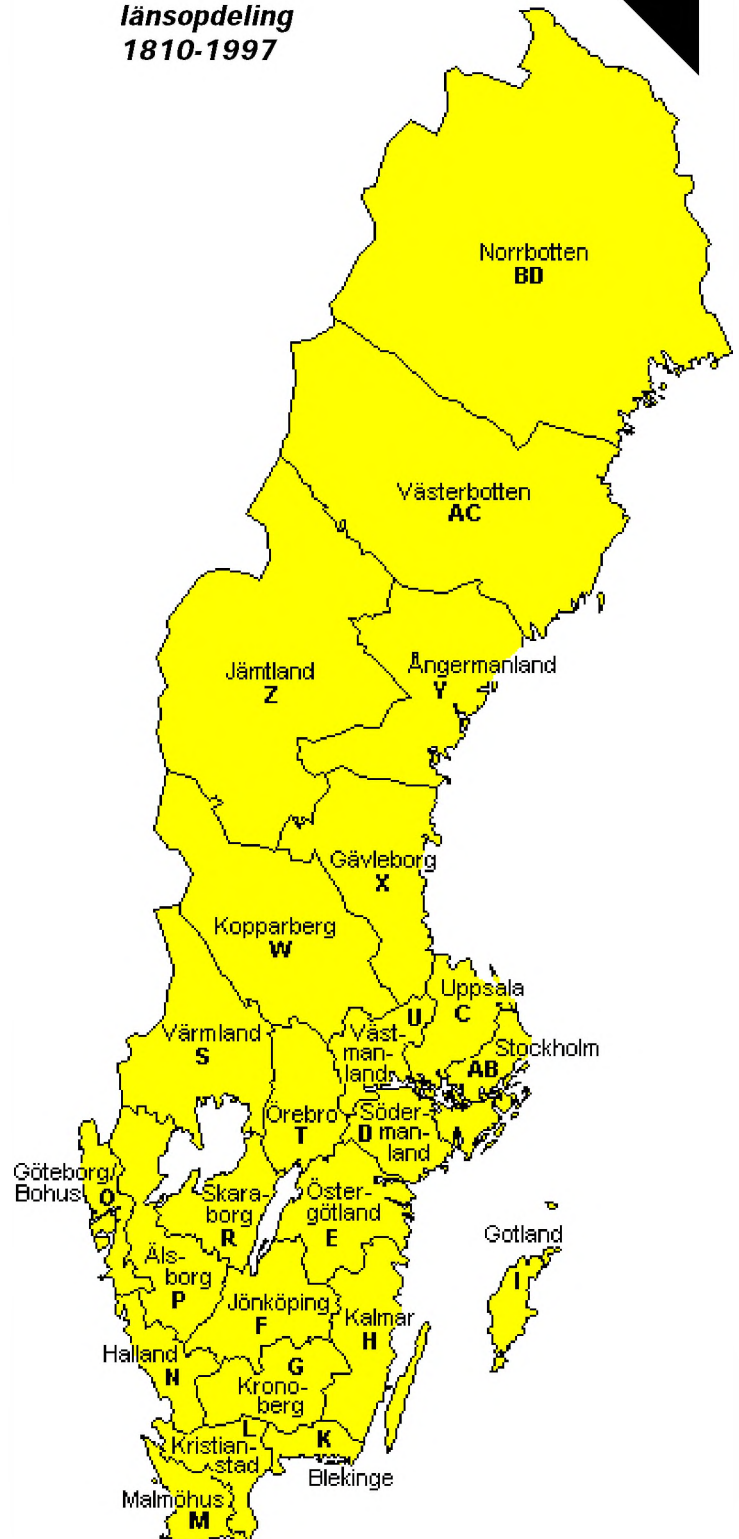
Husk at vi løbende opdaterer og udvider DIS-Danmarks oversigt over nyttige links. De her nævnte internetadresser kan således også findes via webadresser på vores hjemmeside (direkte og indirekte).

Du behøver således ikke afskrive dem her fra Slægt & Data. De svenske links kan findes på adressen: www.dis-danmark.dk/linknord.htm#sve

Har du spørgsmål/kommentarer eller tips til InternetHjørnet, så send et par ord.

Hjørneredaktør *Svend-Erik Christiansen* sec@forum.dk

Den svenske
länsopdeling
1810-1997

TIPS OG IDEER

Nyt fra FamDex

Grundlaget for det netop udsendte program er koden til Windows, men fremstillet til Dos styresystem. (Hybrid kode)

Hovedmodulet er nu kommet til at indeholde Alt-X modulet og Træ modulet også.

Vis Ny proband PERSON NUMMER / NAVN. Denne person menu er blevet ændret, så den nu er meget hurtigere, og den har ikke mere en begrænsning på 4096 personer.

På PROBANDENS normale bilde er der kommet en oplysning om hvilket stjernetegn personen er født i.

Servicemenuen

Her er der kommet et nyt program: **Efterkommer navne.**

Det er muligt med en valgt proband at få en optælling af for- og/eller efternavne for efterkommerne.

Det er en stor hjælp, hvis du hurtigt vil se, hvilke navne der har været dominerende eller er blevet brugt i en slægtsgren.

Når du kommer ind i programmet, brug da F1 for nærmere beskrivelse.

Se mere om FamDex på:
www.famdex.dk

eller få DEMO på
tlf. 44 84 19 16

LeifHogh

Nyt fra GEDCOMP

GEDCOMP er en nu 38 måneder gammel søgefacilitet for slægtsforskere, der forsker i danske (herunder skånske) personer.

Du får gratis udført en GEDCOMP-søgning efter de personer, du forsker i, ved at E-maile en GEDCOM-fil med dine slægtshistoriske oplysninger til GEDCOMP.

Samlet antal personer i GEDCOMP pr. 1/11-2000: 1.299.000

De sidste 3 måneder er GEDCOMP vokset med 1000 personer om dagen.

Observeret gevinsthyppighed ved indsendelse af GEDCOM-fil med X personer:

X		Gevinst
Mindst	Højest	%
3437	38371	100
1823	3436	100
1249	1822	100
880	1248	99
652	879	99
469	651	93
287	468	92
173	286	82
88	172	67
1	87	45

Tallene i tabellen er fremkommet på følgende måde:

De indtil nu indsendte filer til GEDCOMP er inddelt efter antal personer i 10 lige store grupper. %-satsen i hver gruppe er andelen af filer i denne gruppe, hvor indsenderen har fået mindst en meddelelse om personsammenfald med en fil indsendt af en anden slægtsforsker.

Du kan få mere at vide om GEDCOMP på den nye adresse:
www.lklundin.dk/~gedcomp/

Med venlig hilsen

Lars Kr. Lundin

Ny E-mail:

gedcomp@lklundin.dk

Medlem til Medlem

GRATIS annoncer

Alle DIS-medlemmer kan i denne rubrik indrykke private annoncer med henblik på køb og salg af litteratur, microfiche-læsere, microfiche, særligt edb-udstyr (f.eks. scanner), købt software mm. samt meddelelser vedr. slægtsforskning.

Efterlysninger af slægtsforbindelser og lign. må derimod henvises til f.eks. "Hvem Forsker Hvad" eller på DIS-Forum på DIS-Danmarks hjemmeside. Tilsvarende må køb og salg af standard PC'er henvises til andre medier.

RETNINGSLINIER:

- * Samlet tekstlængde højst 15 ord.
- * Teksten må indeholde en kort beskrivelse og telefonnummer.
- * Annoncen kan kun indgives skriftligt til optagelse i det næstfølgende nummer af bladet. Eventuelle gentagelser i følgende numre skal indgives skriftligt på ny. Navn og medlemsnummer skal oplyses ved bestillingen.
- * Der optages højst to annoncer pr. telefonnummer.
- * Redaktionen forbeholder sig ret til afvise annoncer, der strider mod bladets formål og stil samt af redaktionelle årsager.
- * Bladet påtager sig intet ansvar i forbindelse med annoncerne, hverken vedrørende selve annoncerne og deres optagelse eller resultatet af annonceringen.

Købes

Microfichelæseapparat

I god og funktionsduelig stand.
Forventet pris-ide 400-750 kr.
Gerne København/Sjælland.

Steen Hugo Jensen
Tlf. 36 16 61 36

Ny mulighed i folkeregistrene

Den første juli trådte nye regler i kraft for folkeregistreringen i Danmark. På nogle enkelte punkter betyder den nye lov klare forbedringer for slægtsforskeres muligheder for at få oplysninger. I artiklen gennemgås reglerne i den nye lovgivning.

Som lovet i sidste nummer af Slægt & Data bringes her en kort oversigt over de nye bestemmelser om adgang til oplysninger i Det Centrale Personregister og Folkeregistrene.

For god ordens skyld bør det understreges, at det følgende ikke er en fuldstændig gennemgang af alle facetter i lovgivningen om folkeregistrering. Der vil alene blive stillet skarpt på de regler, den gældende lovgivning rummer om private enkeltpersoners adgang til oplysninger om pågældende selv og om andre enkeltpersoner.

Hidtidig lovgivning

De nugældende bestemmelser afløser lovgivningen fra 1998, senest Lovbekendtgørelse nr. 525 af 30/6 1998 om Folkeregistrering.

Hvorfor ny lovgivning?

Gennemførelsen af lovgivningen i sommeren 2000 virkeliggjorde for det første et politisk ønske om at gennemføre en tidssvarende lovgivning, "hvor borgernes grundlæggende rettigheder og pligter med hensyn til folkeregistreringen samt offentlige myndigheders og privates adgang til udnyttelse af de registrerede oplysninger fremgår af selve lovteksten" [jf. bemærkning til forslag til lov om Det Centrale Personregister A. Indledning (herefter bemærkninger)]

Situationen på området var kort fortalt, at størsteparten af bestemmelserne på folkeregistreringsområdet hidtil havde været fastsat administrativt. Loven betød således, at hovedparten af administrative forskrifter nu blev en del af den egentlige lovtekst [jf. bemærkninger B. Baggrund for lovforslaget].

For det andet må den nye lovgivning betragtes som et vigtigt skridt

henimod en ganske anderledes vægtning i den offentlige personregistrering.

Det er således tanken, at kommunerne i løbet af nogle få år vil blive fritaget for at indtaste de oplysninger i CPR, der tilvejebringes af de myndigheder, der kommer i kontakt med den enkelte borger i forbindelse med eksempelvis fødsler, navngivelser, vielser etc. [i.e. den elektroniske kirkebog].

I denne forbindelse er det værd at bemærke, at lovgiverne har forladt betegnelser, der relaterer til "Folkeregistrering". I 1998 var det stadig "Lov om Folkeregistrering" - i 2000 er det udelukkende "Lov om Det Centrale Personregister" - givetvis ikke noget tilfælde!

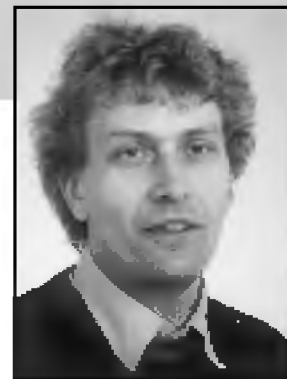
Den nye lovgivning

Den nye lov fik officielt betegnelsen: Lov nr. 426 af 31/5 2000 om Det Centrale Personregister (herefter lov om CPR). Loven trådte i kraft 1. juli.

Netop med baggrund i det ovenfor anførte ønske om at bringe flest mulige administrative forskrifter ind i lovteksten, er det begrænset, hvad der findes af retsforskrifter til supplement af lovens bestemmelser. Nogle er der dog:

- * Bekendtgørelse nr. 499 af 6/6 2000 om folkeregistrering.
- * Bekendtgørelse nr. 506 af 6/6 2000 om lovens ikrafttræden.
- * Cirkulære nr. 80 af 6/6 2000 om folkeregistrering mv.
- * Vejledning nr. 89 om folkeregistrering.

Skulle der rundt omkring være læsere, der har mod på at læse disse dokumenter, findes der ud over de sædvanlige "steder" på folketingets hjemmesider www.ft.dk en glim-

Erik Kann

Johan Jepsensvej 1
2830 Virum
Tlf. 45 85 18 02
dek@mobilixnet.dk

rende indgang via CPR-kontorets hjemmeside: www.cpr.dk

På åbningsbilledet går man ind i hovedafsnittet "Lovgrundlag", hvor man finder direkte links til gældende lov, bekendtgørelser mm. Det er i øvrigt også på cpr-kontorets hjemmeside, man kan finde en aldeles fortræffelig gennemgang af folkeregistreringens historie, skrevet af specialkonsulent Hanne Willumsen. Den er meget læseværdig!!!

Muligheder for adgang

Når man taler om adgang til oplysninger fra Det Centrale Personregister og fra Folkeregistrene, er det vigtigt helt grundlæggende at skelne mellem:

- * Oplysninger der kan gives til private enkeltpersoner, til private firmaer, foreninger mm. og til offentlige myndigheder.
- * Oplysninger der kan gives til enkelt personer om vedkommende selv og om andre.
- * Oplysninger der gives fra Det Centrale Personregister, henholdsvis fra Folkeregistrene.
- * Hvorvidt der er tale om levende eller afdøde personer.

Som allerede anført i indledningen, vil jeg alene stille skarpt på reglerne om private enkeltpersoners adgang til oplysninger om den pågældende selv eller om andre enkeltpersoner.

Oplysninger fra CPR og Folkeregistre om en selv:

§46 „Enhver har ret til ved henvendelse til en kommunalbestyrelse at få en attestation på dansk af aktuelle og tidligere oplysninger, som er registreret i CPR, eller andet folkeregistremateriale i denne kommune, om vedkommende selv, herunder egne børns, ægtefælles samt forældres personnumre. Anmodning om oplysning om adresser forud for 1. januar 1971 skal rettes til den daværende bopælskommune.”

Bemærkninger:

I forhold til de hidtidige regler indebærer bestemmelserne i §46 en fjernelse af alle begrænsninger. Hidtil var det kun muligt at få adgang til visse kategorier af oplysninger i folke-registrene.

De hidtidige regler fandtes i kapitel 7 i Lovbekendtgørelse nr. 525 af 30/6 1998. De gamle regler hjulmede endvidere kun adgang til oplysninger om aktuel registrering i CPR, hvor den nye lovgivning altså også giver mulighed for adgang til tidligere oplysninger. Det bemærkes, at §46 også giver adgang til oplysninger om forældre, børn og ægtefælle.

Det bemærkes, at selv om der er tale om oplysninger fra CPR, skal der rettes henvendelse til det relevante lokale folkeregister.

Oplysninger fra CPR om anden nulevende privat enkeltperson:

§42 „Enhver har ret til ved henvendelse til en kommunalbestyrelse at få oplysninger i CPR om en bestemt person, som den pågældende forud har identificeret, jf. stk. 6.

Stk. 2. Oplysningerne, der kan videregives efter stk. 1, er:

1) nuværende navn, medmindre dette er beskyttet, jf. §28

- 2) nuværende adresse, medmindre denne er beskyttet, jf. §28, og datoen for flytningen hertil
- 3) eventuel stilling
- 4) eventuel markering af, at den pågældende frabeder sig henvendelser, der sker i markedsføringsøjemed, jf. §29, stk. 3
- 5) eventuel død, datoen for dødsfaldet og afdødes daværende adresse, medmindre denne er beskyttet, jf. §28,
- 6) eventuel forsvinden og datoen herfor,
- 7) eventuel udrejse og datoen herfor, eventuel ny adresse i udlandet, medmindre denne er beskyttet, jf. §28, og datoen herfor,
- 8) eventuel kontaktadresse og datoen herfor og
- 9) eventuelt værgemål efter værgemålslovens §6, datoen herfor og værgens navn og adresse“.

§48 rummer en vigtig supplerende bestemmelse:

§48 „Enhver, der er berettiget til oplysninger fra CPR efter §§42 og 43, har ret til ved henvendelse til en kommunalbestyrelse, som har ældre folkeregistremateriale om den identificerede, at få de samme oplysninger fra dette materiale“.

Med andre ord: Kan man opfylde betingelserne om forud identifikation, kan man supplere informationerne om nuværende registrering med oplysninger fra ældre folkeregistremateriale - vel at mærke forudsat kommunen er i besiddelse af dette.

Kravene til identifikation

I såvel §42 som §48 og i en række andre for den sags skyld tales der om forud at kunne identificere. Loven er ganske klar, når det drejer sig om kravene til identifikation.

§42 Stk. 6. „Identifikationen af den på gældende person efter stk. 1-4 skal ske ved

- 1) navn (nuværende eller tidligere) og fødselsdato,
- 2) navn (nuværende eller tidligere) og adresse (nuværende eller tidligere)

3) navn (nuværende eller tidligere) og personnummer“.

Det bør måske understreges, at det i stk. 6 angivne er enten eller bestemmelser. Det er med andre ord nok, at man kan identificere på én af de anførte måder.

Oplysninger om afdøde personer:

Det er lovens §49, der regulerer dette forhold:

§48 „Enhver, der som angivet i §42, stk. 6, forud kan identificere en afdød person, har ret til ved henvendelse til en kommunalbestyrelse, som har registreret sådanne oplysninger om afdøde, at få følgende oplysninger:

- 1) Samtlige navne, herunder tidligere navne.
- 2) Fødselsdato og -sted.
- 3) Civilstandsdatoer og vielsessted.
- 4) Dødsdato og dødsregistreringssted.
- 5) Samtlige adresser med angivelse af til- og fraflytningsdatoer.
- 6) Slægtskabsforhold til afdøde med angivelse af slægtningens navn samt fødselsdato og -registreringssted, dog ikke for nulevende slægtninge.

Stk. 2. Det er en yderligere betingelse for videregivelse efter stk. 1, at oplysningerne ikke findes i CPR og desuden er over 30 år gamle“.

Bemærkninger:

De hidtidige bestemmelser rummede kun mulighed for oplysningerne i punkt 1-5.

Der er altså nu tilføjet en bestemmelse om adgang til oplysninger om slægtsskabsforhold til afdøde. Der må dog ikke være tale om nulevende slægtninge, og det er, efter hvad jeg i hvert fald har kunne finde ud af ved forespørgsel i indenrigsministeriet, en forudsætning, at oplysningerne er registreret i sammenhæng med oplysningerne om den afdøde.

Der lægges med andre ord ikke op

til, at folkeregistrene vil lave forskning for bl.a. slægtsforskere!

Bestemmelser i øvrigt

I henhold til §51 kan kommunalbestyrelserne forlange, at forespørgsler skal være skriftlige. I samme bestemmelse hedder det videre:

§51 Stk. 2. „For hver enkelt forespørgsel efter §§42, 43, 45 og 46 kan kommunalbestyrelsen opkræve indtil 52 kr. til dækning af sine omkostninger. Kommunalbestyrelsen kan ligeledes kræve samtlige omkostninger, der er forbundet med videregivelse efter §§47-50, dækket af modtageren.

Kommunalbestyrelsen kan forlange betalingen erlagt forud for besvarelsen af forespørgslen eller videregivelsen“.

Begrænsninger

I disse tider hvor etiske vibrationer heldigvis bliver en mere og mere central del af slægtsforskernes univers, er det vigtigt at notere sig bestemmelserne i §44 og §48 stk. 2.

Der tales i disse om, at oplysninger modtaget efter § 42 stk. 3-5 ikke må videregives til andre private. Det betyder i praksis, at hvis man som slægtsforsker har modtaget oplysninger i henhold til §42 om:

- * eventuel stilling
 - * eventuel markering af, at den pågældende frabeder sig henvendelser, der er i markedsføringsøjemed
 - * eventuel død, datoen for dødsfaldet og afdødes daværende adresse
- så må disse oplysninger ikke videregives til andre f.eks. slægtsforskere.

Tilsvarende gælder, hvis man i hen-

hold til §48 har fået oplysninger fra ældre folkeregistremateriale. Det siger sig selv, at oplysninger om f.eks. død "lovligt" vil kunne erhverves ad andre kanaler og følgelig videregives. Men jeg synes på den anden side, det er vigtigt at fornemme den „holdning“, der ligger i disse bestemmelser. Videregivelser er ikke til at spøge med!

Afslutning

Det blev en lang omgang, og så har jeg endda kun set på et enkelt emneområde.

Det skal være min anbefaling, at man dels selv læser loven igennem, og at man i de konkrete situationer kontakter det relevante folkeregister for at få klaring på konkrete stedlige procedurer.

Erik Kann

Kørsel til arkiver

Jeg er et medlem, som sidder i Faaborg og ærgrer mig over de høje benzinpriser og brotakster. Derfor har jeg et forslag, som jeg hermed lægger frem til foreningens medlemmer :

Jeg vil gerne lægge bil til, hvis der er andre, der vil med til Viborg og/eller København på arkivbesøg. Hvis der er medlemmer på Fyn der ikke kan komme til et evt. mødested pga. manglende bil, er dårligt gående o.l., er jeg villig til at hente og bringe dem.

Jeg havde forestillet mig, at ovennævnte tur blev lagt i faste rammer, så man evt. en gang om måneden henholdsvis tog til København eller Viborg. Benzinen kunne vi så deles om.

Interesserede kan skrive til mig:

Bjørn Nielsen

Strandgaardsparken 134
5600 Fåborg
Tlf. 62 61 14 20
b_nielsen@get2net.dk

Diskologen - Okt.2000

Selvfølge indeholder dette nummer af Diskologen en del stof fra forskerdagene i Linköping, hvis afvikling ser ud til at have været god.

I forbindelse med referatet gengives en lang række adresser i Sverige på Internettet, og har man slægt i det svenske, er der givet vis hjælp at finde.

Og så har svenskerne forsøgt med søgning ved brug af WAP. Det er ikke noget jeg har forstand på, men prøv på www.dis.se/dis.wmt/

En artikel gennemgår mulighederne ved søgning i „Det virtuella bibliotek“ se bl.a. om Mølnalds bibliotek: www.molndal.se/bibl

Slægtsforskningsprogrammet GenPro får et ord med på vejen. Det er et Canadisk program, som til med er gratis. Det kan hentes fra:

www.genopro.com/

Læse kredsen

Bent Pilgaard

Stjærten 21
8800 Viborg
Tlf. 86 67 55 12

LK modtager følgende blade:

- * *Mededelingen Central Bureau voor Genealogie*, Holland
- * *Gens Humana*, Holland
- * *Computers in Genealogy*, England
- * *Dis-Play*, Øst-Sverige
- * *Slægtshistorisk Forum*, Sverige
- * *Diskologen*, Sverige
- * *Sukutieto*, Finland
- * *Slekt og Data*, Norge

Lov om behandling af personoplysninger

Den 26. maj i år vedtog folkettinget lov nr. 147 - Lov om behandling af Personoplysninger. Loven trådte i kraft 1. juli. For interesserede kan henvises til den fulde lovtekst, der kan søges via www.retsinfo.dk

Loven ophævede de eksisterende love om offentlige, henholdsvis private registre og fik gyldighed for alle områder, hvor der foregår "behandling af personoplysninger".

Om lovens område hedder det i §§1 og 2:

§ 1. „Loven gælder for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Stk. 2. Loven gælder tillige for anden ikke-elektronisk systematisk behandling, som udføres for private, og som omfatter oplysninger om personers private eller økonomiske forhold eller i øvrigt oplysninger om personlige forhold, som med rimelighed kan forlanges unddraget offentligheden. Dette gælder dog ikke reglerne i lovens kapitel 8 og 9“.

Det er vigtigt at understrege, at loven altså både gælder for elektronisk behandling og ikke elektronisk behandling (med visse begrænsninger). Ligeledes er der grund til at understrege, at der blot skal være tale om "behandling" og ikke, som i den tidligere lovgivning, hvor det afgørende var oplysninger i registre.

Få afklaret slægtsforskningen

Med baggrund i lovens store område, fandt DIS-Danmark det relevant at rette henvendelse til Datatilsynet (der ved lovens ikrafttræden afløste det hidtidige Registertilsyn) for at få afklaret slægtsforskningens stilling: Var den eller var den ikke omfattet af lovens bestemmelser?

Jeg skal for god ordens skyld understrege, at det følgende IKKE er udtryk for DIS-Danmarks officielle holdning. Det er alene mine holdninger, der kommer til udtryk. Bestyrelsen vil drøfte hele sagen ved først givne lejlighed.

Jeg finder det imidlertid relevant, at vores medlemmer så hurtigt som muligt bliver gjort bekendt med de nye regler og ikke mindst Datatilsynets fortolkninger. Hvis slægtsforskere ikke skulle kende til reglerne for behandling af personoplysninger, hvem skulle så?

Undervejs i redegørelsen optræder indskud således [overspring]. Det betyder, at jeg har sprunget dele af den fulde lovtekst over. Dette er alene sket for at undgå alt for mange juridiske krøller og finurligheder.

DIS-Danmarks 2 spørgsmål til Datatilsynet

DIS-Danmark henvendte sig til Datatilsynet i sensommeren og spurgte bl.a. om følgende:

1 „Rigtig mange slægtsforskere anvender i dag edb til deres slægtsforskning, herunder registreringer af oplysninger om nulevende og afdøde slægtninge. Det ville være meget interessant og særdeles væsentligt at høre, hvorvidt slægtsforskernes elektroniske behandling af personoplysninger er omfattet af den nye lov og i givet fald hvordan.

2 Rigtig mange slægtsforskere anvender i dag ligeledes Internettet som forum for udveksling af oplysninger med andre slægtsforskere i ind- og udland. Ofte "publiceres" oplysninger om nulevende personer uden disse personers samtykke. Det ville være interessant og særdeles væsentligt at høre, hvorvidt slægtsforskernes brug af Internettet er omfattet af den nye lov og i givet fald hvordan.

Datatilsynets svar til DIS-Danmark

Tilsynets svar på DIS' spørgsmål lød således:

"Vedrørende slægtsforskning ...

I brev af 3. september 2000 har DIS-Danmark stillet Datatilsynet en række spørgsmål om slægtsforskning, herunder om slægtsforskning er omfattet af persondataloven, samt om oplysningerne må offentliggøres på Internettet.

Datatilsynet kan herefter oplyse følgende:

Persondataloven gælder ifølge §1, stk. 1, for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register. (En kopi af loven vedlægges til orientering).

Loven gælder ifølge §1, stk. 2, tillige for anden ikke-elektronisk systematisk behandling, som udføres for private, og som omfatter oplysninger om personers private eller økonomiske forhold eller i øvrigt oplysninger om personlige forhold, som med rimelighed kan forlanges unddraget offentligheden.

Udtrykket "behandling" af oplysninger dækker over en række forskellige måder at håndtere personoplysninger på. Udtrykket omfatter således for eksempel både indsamling, systematisering, registrering og videregivelse af oplysninger.

Spørgsmålene om slægtsforskning:

Slægtsforskning vil som udgangspunkt være omfattet af persondataloven, jf. lovens §1.

Slægtsforskning, der ikke offentliggøres

Af persondatalovens §2, stk. 3, fremgår det imidlertid, at loven ikke gæl-

der for behandlinger, som en fysisk person foretager med henblik på udøvelse af aktiviteter af rent privat karakter.

Det er Datatilsynets opfattelse, at fysiske personers behandling af oplysninger til brug for slægtsforskning må betragtes som en aktivitet af rent privat karakter, og dermed undtaget fra persondatalovens regler i kraft af lovens §2, stk. 2, så længe oplysningerne ikke videregives til en bredere kreds.

Tilsynet lægger i vurderingen bl.a. vægt på, at privat slægtsforskning, som udøves i slægtsforskerens egen interesse, eller for at informere den nærmeste familie typisk må betragtes som en sædvanlig og legitim fritidsaktivitet.

Offentliggørelse på Internettet

Hvis slægtsforskningen derimod videregives til en kreds, der er bredere end den nærmeste familie, eksempelvis ved offentliggørelse på Internettet, vil slægtsforskningen efter Datatilsynets opfattelse ikke længere være en aktivitet af rent privat karakter.

Offentliggørelse af slægtsforskning på Internettet vil således efter tilsynets opfattelse være betinget af, at persondatalovens behandlingsregler samt lovens øvrige bestemmelser iagttages.

Lovens §6, stk. 1, indeholder forskellige regler for, hvornår registrering, videregivelse og anden behandling af ufølsomme oplysninger må ske. Efter reglen i §6, stk. 1, nr. 1, må behandling af oplysninger finde sted, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil.

Efter §6, stk. 1, nr. 7, må behandling finde sted, hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse.

Spørgsmålet om, hvornår en be-

handling er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives kan forfølge en berettiget interesse og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse, beror på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Det er som udgangspunkt den dataansvarlige, der skal afgøre, om betingelserne for offentliggørelse af slægtsforskningen uden samtykke fra de registrerede må anses for opfyldt.

Det er imidlertid Datatilsynets umiddelbare opfattelse, at eksempelvis et familietræ med ufølsomme oplysninger såsom navne, fødsels- og dødsår kan offentliggøres på Internettet uden forudgående samtykke med hjemmel i lovens §6, stk. 1, nr. 7.”

En ordentlig mundfuld! Men særdeles væsentligt.

Ganske klare definitioner

Inden jeg går over til at kommentere svaret fra Datatilsynet, vil det måske være hensigtsmæssigt at gengive de ganske klare definitioner, loven rummer på områdets kernebegreber.

§3. „I denne lov forstås ved:

1) Personoplysninger:

Enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (den registrerede).

2) Behandling:

Enhver operation eller række af operationer med eller uden brug af elektronisk databehandling, som oplysninger gøres til genstand for.

3) Register med personoplysninger (register):

Enhver struktureret samling af personoplysninger, der er tilgængelige efter bestemte kriterier, hvad en-

Erik Kann

Johan Jepsensvej 1
2830 Virum
Tlf. 45 85 18 02
dek@mobilixnet.dk

ten denne samling er placeret centralt, decentralt eller er fordelt på et funktionsbestemt eller geografisk grundlag.

4) Den dataansvarlige:

Den fysiske eller juridiske person, offentlige myndighed, institution eller ethvert andet organ, der alene eller sammen med andre afgør, til hvilket formål og med hvilke hjælpemidler der må foretages behandling af oplysninger.

[overspring]

8) Den registreredes samtykke:

Enhver frivillig, specifik og informeret viljestilkendegivelse, hvorved den registrerede indvilger i, at oplysninger, der vedrører den pågældende selv, gøres til genstand for behandling.

9) Tredjemand:

En stat, som ikke indgår i Det Europæiske Fællesskab, og som ikke har gennemført aftaler, der er indgået med Det Europæiske Fællesskab, og som indeholder regler svarende til direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger“.

Fortsættelse af artiklen: Lov om behandling af personoplysninger

Kommentar til Datatilsynets svar:

Det helt afgørende i tilsynets vurdering er, hvorvidt de indsamlede oplysninger videregives eller ikke videregives ”til en kreds, der er bredere end den nærmeste familie”.

Sker der ikke en sådan videregivelse, betragter tilsynet det ”som en aktivitet af rent privat karakter, og dermed undtaget fra persondatalovens regler”.

Sker der derimod videregivelse til en bredere kreds end familien - herunder offentliggørelse på Internettet, vil en sådan behandling af personoplysninger være omfattet af lovens behandlingsregler.

Disse behandlingsregler er indeholdt i lovens afsnit II, kapitel 4.

Heri er der regler for behandling af:

- * personoplysninger (generelle regler) (§5)
- * almindelige personoplysninger (§6)
- * følsomme personoplysninger (§7)
- * andre følsomme (semifølsomme) personoplysninger (§8)

§5. „Oplysninger skal behandles i overensstemmelse med god databehandlingskik.

Stk. 2. Indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål. Senere behandling af oplysninger, der alene sker i historisk, statistisk eller videnskabeligt øjemed, anses ikke for uforenelig med de formål, hvortil oplysningerne er indsamlet.

Stk. 3. Oplysninger, som behandles, skal være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og de formål, hvortil oplysningerne senere behandles.

Stk. 4. Behandling af oplysninger skal tilrettelægges således, at der foretages fornøden ajourføring af oplysningerne. Der skal endvidere foretages den fornødne kontrol for at sikre, at der ikke behandles urigtige eller vildledende oplysninger. Oplysninger, der viser sig urigtige eller vildledende, skal snarest muligt slettes eller berigtiges.

Stk. 5. Indsamlede oplysninger må ikke opbevares på en måde, der giver mulighed for at identificere den registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil oplysningerne behandles.

§6. Behandling af oplysninger må kun finde sted, hvis

- 1) den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil,
- 2) behandlingen er nødvendig af hensyn til opfyldelsen af en aftale, som den registrerede er part i, eller af hensyn til gennemførelse af foranstaltninger, der træffes på den registreredes anmodning forud for indgåelsen af en sådan aftale, [overspring]
- 7) behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse.

§7. Der må ikke behandles oplysninger om racemæssig eller etnisk baggrund, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, fagforeningsmæssige tilhørsforhold og oplysninger om helbredsmæssige og seksuelle forhold.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis

- 1) den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til en sådan behandling,
- 2) behandlingen er nødvendig for at beskytte den registreredes eller en

anden persons vitale interesser i tilfælde, hvor den pågældende ikke fysisk eller juridisk er i stand til at give sit samtykke,

- 3) behandlingen vedrører oplysninger, som er blevet offentliggjort af den registrerede, eller [overspring]

§8.

Stk. 4. Private må behandle oplysninger om strafbare forhold, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold end de i §7, stk. 1, nævnte, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil. Herudover kan behandling ske, hvis det er nødvendigt til varetagelse af en berettiget interesse og denne interesse klart overstiger hensynet til den registrerede.

Stk. 5. De i stk. 4 nævnte oplysninger må ikke videregives uden den registreredes udtrykkelige samtykke. Videregivelse kan dog ske uden samtykke, når det sker til varetagelse af offentlige eller private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse“.

Hvad angår de generelle behandlingsregler mener jeg, det er vigtigst at bide mærke i stk. 3's begrænsende bestemmelser. Oplysningerne skal være relevante og tilstrækkelige, men alligevel ikke omfatte mere, end hvad der er nødvendigt i den konkrete sammenhæng. Bestemmelserne i stk. 4 er efter min vurdering de mest centrale: Der skal foretages fornøden ajourføring, og der skal foretages fornøden kontrol for at sikre, at der ikke sker behandling af urigtige oplysninger.

Hvad angår de øvrige her citerede behandlingsregler, bør det måske understreges, at kravene i eksempelvis §6 er ”enten eller”, ikke ”både og”.

Specifikt for slægtsforskere

Set specifikt i relation til slægtsforskere er det for alle tre behandlingstyper afgørende, at behandling og videregivelse kun må findes sted, når der enten foreligger samtykke eller i de tilfælde, hvor behandlingen er *nødvendig* for at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse.

Jeg har meget vanskeligt ved at se, hvordan offentliggørelse på Internettet af "banale" slægtsdata nogensinde kan blive forfølgelse af en berettiget interesse, der overstiger hensynet til den registrerede!

Det er min bestemte opfattelse, at der i kraft af loven og Datatilsynets fortolkning kan "kræves", at slægtsforskere indhenter samtykke, inden der videregives oplysninger til en bredere kreds af personer.

Naturligvis skal der også ske en vurdering af, hvilken karakter oplysningerne har. Tilsynets formulering desangående er vigtig: "Det er imidlertid Datatilsynets umiddelbare opfattelse, at eksempelvis et familietræ med ufølsomme oplysninger såsom navne, fødsels- og dødsår kan offentliggøres på Internettet uden forudgående samtykke".

Jeg bider især mærke i ordet "dødsår".

Med den holdning, der i øvrigt gennemsyrrer hele den nye lov, tror jeg på, at tilsynet ikke vurderer, at der kan ske offentliggørelse af oplysninger om *levende personer* uden disses udtrykkelige samtykke.

Overførsel af oplysninger til tredjeland

Svaret fra Datatilsynet tager fat i reglerne for behandling og videregivelse i al almindelighed. Men det bør i samme åndedrag understreges, at loven har gyldighed for hele det euro-

pæiske fællesmarked. Principielt er det underordnet, hvorvidt vi taler om Frederikshavn eller Athen.

Det betyder også, at der lovgivningsmæssigt set eksisterer en verden inden for EU og uden for EU. Grønland og Færøerne står som bekendt uden for det europæiske fællesmarked og opfattes derfor i loven som "tredjeland".

Det må understreges, at der gælder særligt strenge bestemmelser om videregivelse af personoplysninger til denne kategori af lande. Bl.a. skal den dataansvarlige (altså slægtsforskeren) sikre sig, at det pågældende land har "et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau" (jf. §27).

Med tanke på mulig videregivelse via Internettet er det ikke helt uvæsentligt at have denne bestemmelse i mente, §27 er formuleret således:

§27. „Der må kun overføres oplysninger til et tredjeland, såfremt dette land sikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Vurderingen af, om beskyttelsesniveauet i et tredjeland er tilstrækkeligt, sker på grundlag af samtlige de forhold, der har indflydelse på en overførsel, herunder navnlig oplysningernes art, behandlingens formål og varighed, oprindelseslandet og det endelige bestemmelsesland, samt de retsregler, regler for god forretningsskik og sikkerhedsforanstaltninger, som gælder i tredjelandet.

Stk. 3. Ud over de i stk. 1 nævnte tilfælde kan der overføres oplysninger til et tredjeland, såfremt

- 1) den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke,
- 2) overførsel er nødvendig af hensyn til opfyldelsen af en aftale mellem den registrerede og den dataansvarlige eller af hensyn til gennemførelse af foranstaltninger, der træffes på den registreredes anmodning forud for indgåelse af en sådan aftale."

Anmeldelser til Datatilsynet

Lov om behandling af personoplysninger fjernede kravene om politiske godkendelser af registerforskrifter. Til gengæld stiller loven krav om anmeldelser af behandlinger til Datatilsynet. Der skelnes mellem behandlinger, der alene fordrer en anmeldelse og behandlinger, der fordrer indhentelse af forudgående udtalelse fra Datatilsynet inden behandling iværksættes. I lovens §48 hedder det:

§48. „Forinden iværksættelse af en behandling af oplysninger, som foretages for en privat dataansvarlig, skal der af den dataansvarlige eller dennes repræsentant foretages anmeldelse til Datatilsynet, jf. dog §49“.

Bestemmelsen betyder, at hvis man giver sig af med at vedligeholde et websted, hvorfra der videregives personoplysninger, skal denne behandling af personoplysninger anmeldes til Datatilsynet. Anmeldelsen sker på særlige skemaer, der kan rekvireres i Datatilsynet.

Jeg vil dog råde til, at man kontakter tilsynet for en nærmere afklaring.

Informationspjece

Jura og lovparagraffer er ikke altid lige lette at forstå. Datatilsynet har offentliggjort en meget overskuelig pjece på kun 30 sider, hvor loven og dens mange bestemmelser bliver gennemgået på en let og overskuelig måde. Pjecen kan bestilles i:

Datatilsynet

Christians Brygge 28. 4 sal,
1559 København V.
Tlf. 33 14 38 44,
dt@datatilsynet.dk

Datatilsynet har også en glimrende hjemmeside: www.datatilsynet.dk

Det er mit håb, at mit lille indlæg kan give anledning til, at der rundt om i foreningerne og blandt slægtsforskere bliver sat fornyet fokus på etiske problemfelter. Det er der desværre nok brug for rundt omkring.

Erik Kann

Etisk uredelighed en beretning fra det virkelige liv

af Erik Kann

Inspireret bl.a. af det her i bladet gengivne svar fra Data-tilsynet bringes følgende lille beretning fra det virkelige liv.

Jeg har i flere omgange beskæftiget mig med etiske problemstillinger og har altid næret en vis portion skepsis

over for den hastigt voksende informationsspredning via Internettet. Ret beset havde jeg nok aldrig forestillet mig, at jeg selv skulle blive "ramt". Det gør man givet vis aldrig.

Men det blev jeg! I slutningen af oktober måned i år måtte jeg konstatere, at jeg havde været udsat for det, jeg i det følgende vil kalde "etisk uredelighed".

Betegnelsen er inspireret af det, bl.a. lægevidenskaben kalder "videnskabelig uredelighed", der betegner "videnskabelig aktivitet, der ikke er i overensstemmelse med skrevne eller uskrevne etiske normer" [Daniel Andersen m.fl.: Videnskabelig uredelighed og god videnskabelig praksis.1992 s.19].

Uredelighedsbegrebet er således blot overført til det etiske univers og er, som man sikkert kan fornemme, meget bredt dækkende.

Søger altid først om mig selv

Det hele startede i forbindelse med forberedelse til et kursus om slægtsforskning via Internettet. Vejen blev naturligvis også lagt omkring de store internationale søgeportaler, herunder www.familytreemaker.com, der lokker med adgang til at søge i baser med oplysninger om ca. 470 millioner mennesker.

Som altid starter jeg med at søge oplysninger om mig selv. Det giver ofte et ganske godt indtryk af tyngde og kvalitet. Som det ses af illustration nr. 2, var der resultat af søgningen. Allerførst blev jeg egentlig bare imponeret: Tænk, at der også var noget om *mig derude!*

Om det så var et foredrag i Roskilde i 1998, havde de det med.

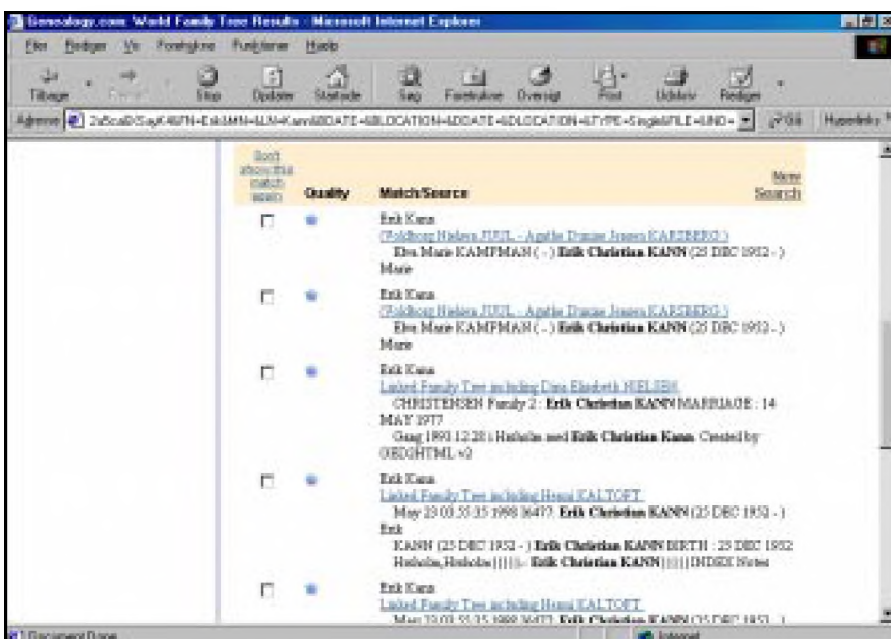
Bigamist eller snydt gevaldigt

Detailstudier vakte imidlertid min forundring: "Linked Family Tree including Henni Kaltoff". Hvad var det nu for noget? Jeg havde da vist aldrig stødt på det navn for!

Endnu større var min forundring, da det gik op for mig, at jeg havde været gift to gange. Rent faktisk var det en smule uklart, hvorvidt jeg lige nu levede som bigamist. I hvert fald var jeg gift første gang i 1977 og anden gang i 1993 med den samme kvinde, der i mellemtiden var blevet skilt fra en anden mand! Måske var jeg bare blevet snydt ganske gevaldigt!

Åbningsbilledet til FamilyTreeMaker.com

Søgeresultatet i FamilyTreeMaker for søgning på navnet Erik, Kann

En ting er sikkert og vist: Der var koks i både det ene og det andet.

Det viste sig umuligt at komme videre fra den store indgangsportal. Hver gang fik jeg blot en lakonisk melding på skærmen om, at siden ikke kunne vises.

Havde en fornemmelse

Nu forholder det sig således, at jeg havde en fornemmelse af, hvordan det hele var endt der.

For ca. 3-4 år siden fik jeg en opringning fra en slægtsforsker. Han skulle spørge om noget vedr. mølle-slægter. Som jeg husker det, var det en opfølgning af en artikel, vi havde bragt i Slægt & Data om netop mølleslægter. Tilfældigvis sad min første/anden hustru ved siden af telefonen og spurgte for sjov skyld, om "ham der ringede" havde forbindelse med "Starbæk-Mølle-slægten". Der var bid, og lige pludselig var jeg ikke længere ved røret.

Min hustru – som altså, så vidt jeg ved, hedder Dorte - aftalte at sende den pågældende slægtsforsker nogle oplysninger. Det skete, og dermed var det i og for sig slut. Indtil oktober i år altså!

Vi skrev til pågældende, og han

kunne sætte tingene helt på plads: Alle tilsendte oplysninger var uden vores samtykke blevet indtastet og gjort tilgængelige på Internettet. Jeg citerer fra hans e-mail: "På et tidspunkt havde jeg min slægtsbase liggende frit tilgængeligt på min hjemmeside. Dette faldt nogen af min familie for brystet, så nu ligger den lidt mere skjult. Du finder den i en temmelig gammel version på adressen..."

Nu var det meget enkelt at gå til den gamle version for blot at få bekræftet, at der var indtastet oplysninger om alle i familien: Selv de to ældste børn var der. Den ene født i 1980 og den anden i 1982. Skilsmissegæster, stillinger og adresser. Ganske enkelt alt. Uden at vi på noget tidspunkt var blevet spurgt. Tænk hvis vi havde haft adressebeskyttelse!

Og så var der de mange fejl og misforståelser. Ikke så underligt, at FamilyTreeMaker havde rod i tingene.

Der er givet vis læsere, der vil synes, at dette er lige vel personligt til et indlæg i bladet. Jeg har også alene kunne forsvare at gøre det, fordi det drejede sig om mig selv og min hustru. Men jeg finder det yderst påkrævet at henlede opmærksomheden

på sådanne konkrete eksempler. Det viser endnu engang, at vi selv er de bedste til at sikre, at genealogien bevarer sit gode navn og rygte. Det er os selv, der bestemmer, hvorvidt vi vil udvise etisk redelighed eller ej. Der er ingen tvang.

Grænse: Ikke uden samtykke

Det kan være svært at trække grænser for, hvad man har lov til at bringe videre. Men i mit univers er det rod-fæstet, at man ikke viderebringer oplysninger om nulevende personer uden disses udtrykkelige samtykke.

Ret beset er der ikke noget at gøre nu. Den pågældende slægtsforsker kan ikke tvinges til at fjerne basen - og folkene bag FamilyTreeMaker har nok andet at tænke på end at korrigere detaljer rundt om i hjørnerne.

Set lidt på afstand er det vel mest synd for alle de slægtsforskere, der nu griber til forkerte facts. Og de har ikke engang mulighed for at kontrollere de originale kilder. Thi de er jo ikke tilgængelige på arkiverne endnu.

Erik Kann

Johan Jepsensvej 1

2830 Virum

Tlf. 45 85 18 02

dek@mobilixnet.dk

Annoncer i Slægt & Data

Der kan indrykkes kommercielle annoncer i bladet efter følgende retningslinier:

- * Annoncer bestilles separat til hver enkelt ny udgave af bladet.
- * Annoncen skal leveres færdigopsat efter nærmere aftale med redaktøren. Kun efter nærmere aftale kan der ydes assistance til annoncens udformning mod betaling af omkostningerne.
- * Annoncen skal have direkte relation til slægtsforskning, herunder brugen af EDB til slægtsforskning.
- * Bladet forbeholder sig ret til at undlade at optage annoncer, der enten ikke er relevante for bladets formål, strider mod lovgivningen eller af redaktionelle årsager.
- * Ved fejl i annoncen, der skyldes bladet, kan der gives nedslag i annoncens pris efter redaktionens skøn. Bladet påtager sig intet ansvar for skader iøvrigt.
- * Der betales kr. 200 for hver påbegyndt 1/12 side.
- * Sidste frist for indsendelse og betaling af annoncer er samme dato, som fristen for øvrigt stof til bladet. (se s. 2)
- * Annoncer aftales med bladets redaktør inden fristens udløb.

Ny redaktør af „Hvem Forsker Hvad“

Efter fem år ved roret har Elsebeth Paikin valgt at stoppe som redaktør af „Hvem Forsker Hvad“. Fra i år er Michael Bach ny redaktør af den velkendte årbog.

Hvornår skal jeg sende mit indlæg?

Der er tre deadlines for indlæg til 2001-udgaven:

1. Håndskrevne indlæg skal være redaktøren i hænde senest 1. februar 2001.
2. Maskinskrevne indlæg kan vente til 1. marts 2001.
3. Indlæg, indsendt pr. mail eller på diskette, har frist indtil 1. april 2001

Det er også muligt at indsende sit indlæg via en formular på Hvem Forsker Hvad's hjemmeside:

www.hvemforskerhvad.dk

En detaljeret vejledning til indsendere kan studeres på vor hjemmeside eller i „Hvem Forsker Hvad“ 2000.

Hvad koster det?

I princippet er det gratis at få et indlæg med i „Hvem Forsker Hvad“, men man *skal* købe et eksemplar af bogen – eller abonnere på den.

Prisen for HFH 2001 er 130 kr. i løssalg – abonnenter kan slippe med 110 kr. Det er også muligt at købe en disketteversion af bogen – eller begge dele.

Hvor skal jeg henvende mig?

Alle indlæg skal sendes til redaktøren:

Michael Bach

Rolfsvej 14, 3.tv.,

2000 Frederiksberg

Mail: info@hvemforskerhvad.dk

Abonnement og løssalg

Alle spørgsmål vedrørende abonnement eller løssalg bedes derimod stilet direkte til:

Odense Universitetsforlag

Campusvej 55, 5230 Odense M

Tlf. 66 15 79 99 – Fax 66 15 81 26

Mail: press@forlag.sdu.dk

Har du en email adresse ?

DIS udsender med jævne mellemrum et nyhedsbrev til alle DIS-medlemmer, som vi har en email adresse til. Via nyhedsbrevene giver vi informationer og meddelelser, som på udemærket vis supplerer Slægt & Data.

Det koster ikke noget at blive optaget på vores email-liste. Har du en email-adresse, vi ikke kender til, så mail til vores webmaster og få fremover nyhedsbrevene.

Mail til: admin@dis-danmark.dk

Indbetaler	Beløbsmodtagers kontonummer og betegnelse
	501-2058 DIS-Danmark Rudersdalsvej 114 2840 Holte
Evt. meddelelser vedr. betalingen kan kun anføres i dette felt	Underskrift ved overførsel fra egen konto
Kontingent 2001	
Kroner _____ Øre _____	Betalingsdato _____ eller _____ Betales nu _____

Beløbsmodtagers kontonummer og betegnelse
501-2058 DIS-Danmark Rudersdalsvej 114 2840 Holte
Post Danmarks kvittering
Gebyr for indbetaling betales kontant Kroner _____ Øre _____

125 00

010201

125 00

Til maskinel aflæsning – Undgå venligst at skrive i nedenstående felt

+01<

+5012058<

Dag _____ Måned _____ År _____ Sæt X
4031S (06.00) BG 994-17154

Checks og lignende accepteres under forbehold af at BG Bank modtager betalingen. Ved kontant betaling på posthus med terminal er det udelukkende posthusets kvitteringsstryk der er bevis for hvilket beløb der er indbetalt.

Kontingent

Det er helt fantastisk, hvor hurtigt et år går! Det er allerede igen tid til at udsende kontingentopkrævning!

På generalforsamlingen i april måned besluttedes det at fastholde kontingentet på 125 kr.

Benyt venligst ovenstående girokort til at indbetale kontingentet for år 2001.

Følgende medlemsnr. skal ikke bruge girokortet, da de har betalt for år 2001 medlemsnummeret er de sidste fire cifre efter bogstaverne
11594 ODC ####

1391, 1635, 2554, 2869, 3040, 3163, 3187, 3158, 3266, 3456,
3521, 3524, 3558, 3582, 3599, 3600, 3668, 3693, 4011, 4012,
4024, 4027, 4039, 4074, 4077, 4083, 4085, 4089, 4097, 4227,
4257, 4273, 4462, 4485, 4497, 4534.

samt alle indmeldt efter 1.10.2000 startende med nr. 4514 og opefter.

Alle vore udenlandske medlemmer kan betale op til 5 år pr gang.

Venlig hilsen og godt nytår

Werner Nielsen Wittekind